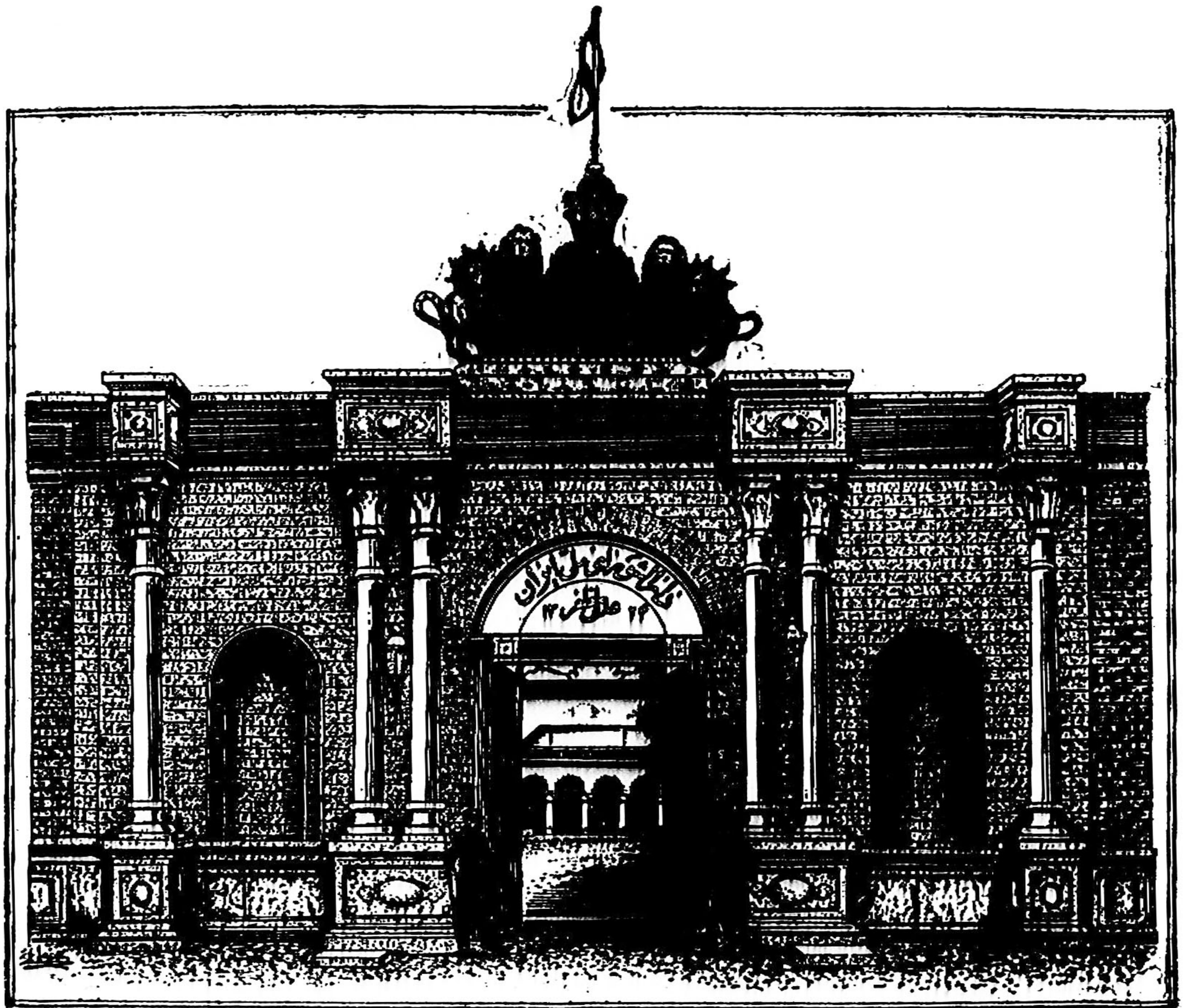

دوره ششم تقنینیه

جلسه ۲۷۵	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۱۲۱
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه يكشنبه ۲۱ اسرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۵ صفر ۱۳۴۷	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کتبه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس	قيمة اشتراك برای ایران سالانه ده تومان دوازده تومان برای دیگر شماره برای ایران

فهرست مندرجات

از صفحه	عنوان
۴۹۹۹	مذاکره نسبت به فوریت و اصل لایحه دولت راجع به استخدام هشت نفر معلم از فرانسه و تصویب قانون مزبور
۵۰۰۰	مذاکره نسبت به فوریت و اصل لایحه دولت راجع به تبصره الحاقی ماده ۳۲ قانون استخدام کشوری و تصویب قانون مزبور
۵۰۰۹	مذاکره نسبت به فوریت و اصل طرح قانونی الغای مالیات اغنام و احشام و تصویب آن
۵۰۱۴	مذاکره نسبت بخر کبیسون بودجه راجع با اجازه پرداخت نتمه قیمت علیق اداره حمل و نقل بابت بودجه ۱۳۰۶ وزارت پست و تلگراف
۵۰۱۶	مذاکره نسبت به فوریت و اصل لایحه دولت راجع به تفسیر تبصره سوم قانون بودجه ۱۳۰۶ راجع بحقوق معلمان و تصویب آن
۵۰۱۸	قانون اجازه استخدام هشت نفر معلم از مملکت فرانسه برای مدت سه سال
۵۰۱۸	قانون تبصره الحاقی ماده ۳۳ قانون استخدام کشوری
۵۰۱۹	قانون الغای مالیات اغنام و احشام
۵۰۱۹	قانون اجازه پرداخت اخذ قیمت علیق اداره حمل و نقل بابت بودجه ۱۳۰۶ وزارت پست و تلگراف
۵۰۱۹	قانون تفسیر تبصره سوم قانون بودجه ۱۳۰۶ راجع بحقوق معلمان

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يكشنبه ۲۱ مرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۵ صفر ۱۳۴۷

جلسه ۲۷۵

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقايان: ايلخان - امام جمعه شيراز - دکتر طاهری -
 سيد ابراهيم ضياء - ميرزا محمد تقی طباطبائی - نجومی
 ميرزا عبد الله خان وثوق - آقا ميرزا هاشم آشتیانی -

(مجلس دو ساعت و ربع قبل از ظهر برپاست)
 آقاي طباطبائی ديبا نايب رئيس تشكيل کردند)
 (و صورت مجلس يوم شنبه بيستم مرداد را آقاي
 دولتشاهي قرائت نمودند)

طباطبائی و کبلی - حاج آقا حسین زنجانی
غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: اسدی - موقر - میر ممتاز - اعظمی - آقا
علی زارع - قوام شبرازی - مهدوی - امیر تیمور کلای
محمد تقی خان اسعد - مقدم - افسر - آقا زاده سبزواری
غلامحسین میرزا مسعود - حاج شیخ بیات - حاج حسن
آقا ملک - لبقوانی - اسکندری - محمد ولی میرزا - سلطان
محمد خان عامری - میرزا حسنخان رثوق - حاج غلام
حسین ملک - ابراهیمی - بچی خان زنگنه - میرزا احمد
خان بدر

درآمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان: شریعت زاده - میرزا سید مهدی معتمد -
فرهنگ -

در آمده بی اجازه جلسه قبل

آقای جهانشاهی

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده يك قدری توجه میدهم
هیئت رئیسه را بصورت مجلس آقای امیر تیمور را دو
جلسه است که غایب با اجازه است و در اینجا بدون
اجازه نوشته اند یکی دیگر آنجا اینکه نطق آقای بیات را
نوشته است ایشان در جواب بنده صحبت کردند میخواستم
عرض کنم آقای بیات مستقلاً صحبت نکردند ابداً ذکر
از اسم بنده نشده است میخواستم این را تذکر بدهم

نایب رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - در ماده دوم که نوشته شده است
بنده استرداد کردم . میخواستم عرض کنم که بنده فقط
عبارت ماده را مختصر اصلاحی کردم خواستم در صورت
مجلس این قسمت قید شود که بصره بحال خودش باقیست
نایب رئیس - صورت مجلس دیگر اعتراضی ندارد

(گفتند خیر)

نایب رئیس - صورت مجلس تصویب شد
معاون وزارت معارف - لایحه ایست راجع باستخدام
چند نفر معلم برای تدریس شیمی و فیزیک و علوم

چندین جهت مخالفم کمرچه آقای معاون
با یکی دیگر از آقایان موافقین اظهار خواهند کرد که
مجلس تمام میشود و باید زودتر این کار را تمام کرد بنده
عرض میکنم اگر دو ماه این کار عقب بیفتد آیا ما دو سال
عقب می افتیم در تمدن و اگر الان بگذرد ده سال جلو
خواهیم افتاد؟ بنده در سابق هم عرض کرده ام آقای
معاون دو سه مرتبه است که لایحه را طوری تنظیم میکنند
که خود آقای شیروانی که یکی از طرفداران جدی پارلمان
ایشان هستند تصدیق باید بکنند که لایحه که باید به
سه کمیسیون برود چهار شور درش بشود تمام اینها را بهم
زده اند و منحصر کرده اند بیک ماده آنهم فوری آخر
ملاحظه بفرمائید ما میخواهیم مذاکره کنیم . کلیات
دارد . شور مواد . شور نانی آخر اینها را باید رعایت کرد
با این حال بیائیم فوری صد هزار تومان هم رای بدهیم
بنده که نمیدانم چه جور ما میتوانیم رای بدهیم . پس
اجازه بفرمائید این لایحه در هم نمیشود . بجائی هم بر نمیزورد
بسلامتی مجلس هفتم افتتاح میشود و در کمیسیونهای مربوطه
جریان طبیعی خودش را بعمل میآورد و تصویب میشود .
بنده از این جهت مخالفم . حالا اگر خدای نخواست
اکثریت رأی داد در ماده عریض خودم را عرض میکنم .
نایب رئیس - آقای شیروانی

شیروانی - آقای آقا سید یعقوب در ضمن فرمایشاتشان
جواب خودشان را دادند اگر هیچکدام از لایحه دلیل
فوریتی برایش موجود نباشد این لایحه فوریت دارد برای
اینکه چند ساعت دیگر بعمر مجلس بیشتر باقی نیست
دوره نحصیلات هم از وسط سال شروع میشود از اول
سال شروع نمیشود . بنا بر این تسریع در این لایحه لازم است
و باید فوریت تصویب شود و اگر اعتراضات دیگری هم
فرمودند بنده جواب خواهم داد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به فوریت آقایان
موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد
(ماده واحده بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - بنده اصولاً با استخدام معلم برای
مدارس عالییه نهایت موافقت را دارم برای اینکه ما
هنوز نداریم يك معلمین عالی مقامی که بتوانند در
مدارس ما تدریس کنند و باید از خارج بیآوریم ولی
در قسمت مدارس متوسطه معلمینی که از خارج بیآوریم
اینها نمیتوانند مورد استفاده واقع شوند برای اینکه
شاگردان مدارس متوسطه که همه ماها می بینیم و مقدار
زبانی که آنها میداند میدانیم که حتی شاگردانی که دوره
متوسطه را تمام کرده اند باز قادر نیستند که زبان خارجه
را درست حرف بزنند و بفهمند بنابراین بنده با این وضعیتی که
فعلاً در پروگرام مدارس متوسطه می بینم در قسمت زبان خارجی
معتقد هستم که هیچ ممکن نیست شاگردان از این معلمین
استفاده کنند و همین مقداری هم که از معلمین خودمان
فعلاً استفاده میکنند از آنها استفاده نخواهند کرد برای
اینکه زنگ را که میزنند در کلاس شروع میکنند بدرس
گفتن بدون اینکه مقید باشند که شاگرد بفهمد و استفاده
کند که اینک در مدرسه حقوق با اینکه مدرسه عالی است
و شاگردان آنجا بیشتر زبان فرانسه آشنا هستند معذک
هیچ استفاده نمیکند این است که بنده معتقدم که قبل از
اینکه معلم آورده شود پروگرام طوری اصلاح شود که
لااقل شاگردان زبان خارجه را بدانند که معلم اروپائی
را که میآورند بتوانند از آنها استفاده کنند . بعقیده بنده
فعلاً نواقص متوسطه ما يك نواقص ضروری است که
اول باید اینها را اصلاح کنیم بعد بپردازیم به آوردن
معلم در قسمت فیزیک و شیمی یکی از بزرگترین نواقص
که در مدارس ما هست این است که اسباب و ادوات و
لابراتوار نیست که شاگرد عملاً تحصیل کند . شاگرد درس
میخواند بدون اینکه در عمل دیده باشد . بنده خدای
میکم اول باید لابراتوار تهیه کنند و با همین معلمینی که داریم
از آنها استفاده کنند و بعلاوه در پروگرام مدارس متوسطه

ساعات درس را بیشتر کنند که در ظرف دو سال خودشان را آماده کنند برای اینکه از وجود معلمین خارجی بتوانند استفاده کنند بعد معلم بیاورند و باین وضعیت فعلی بنده معتقدم که از مقدار استفاده که امروز از این معلمین میکنیم از این هم کاسته میشود و بعقبده بنده يك پولى است که هدر میرود.

معاون وزارت معارف - این لایحه که تقدیم شده است تقریباً در سه ماه قبل تقدیم شده و همان موقع هم بعضی از نمایندگان مطلع بودند. من جمله خود آقای احتشام زاده بنده را توجه دادند که باید حتی الامکان از معلمین ایرانی استفاده کنیم. این مطلب بنده را متنبه کرد که در تقدیم لایحه قدری تاخیر کردم و تصور کردم شاید عده معلمینی که لازم داریم از خودمان بتوانیم تهیه کنیم. این بود که (چنانچه آقایان مطلعند) اعلان کردیم و حقوق زیاد هم قرار داده ایم و کسانی را که بتوانند فیزیک و شیمی و علوم طبیعی را تدریس کنند با حقوق کافی دعوت و ساعات تدریس را هم کم کردیم. دو ماه هم کوشش کردیم و فقط دو نفر پیدا کردیم که یکی اسفندیاری بود و بکنفر دیگر. این دو نفر را بترتیبی که خودشان میخواستند ما استخدام کردیم در اینصورت ما میخواستیم که بتوسط معلمین خودمان این کار را بکنیم ولی متأسفانه نداشتیم. با نخواستند حاضر شوند و اینکه راجع به پروگرام فرمودند عرض میکنم بایستی این مطالب را قدری بهم مربوط باشد باید هر کدام را فی حد ذاته در نظر گرفت. میفرمایند لابوراتوار می خواهیم. عرض میکنم ما بیست هزار تومان فرستادیم و لابوراتوار هم برای مرکز و هم برای ولایات از همه قسم خواستیم. لابوراتوار کوچک برای سیکل اول متوسطه و بزرگ برای مدارس عالییه و سیکل دوم متوسطه خواستیم ولی آن کسیکه لابوراتوار را بهوش عمل کند کو؟ مطلب اینجا است. این معلمین که فعلاً داریم همان هائی هستند که در مدارس متوسطه ما تربیت شده اند اینها لابوراتوار ندیده اند که بتوانند بهوش عمل کنند

پس بنا بر این توجه فرمایند که تمام دقتها را ما کردیم در مرکز و ولایات اعلان کردیم فقط دو نفر حاضر شد که استخدام شوند و استخدام کردیم ولی باز هم نقص داریم. اینکه فرمودند برای پیشرفت پروگرام مدارس بایستی توجه کرد. تصور میکنم آقای پروگرام جدید را ملاحظه فرموده اند. در پروگرام جدید يك چربانانی را بطور کلی در نظر گرفته ایم ساعات درس فرانسه را زیاد کرده ایم. فیزیک و شیمی و علوم طبیعی که سابقاً همه اش از روی کتاب بود بکلی تغییر دادیم. من باب مثل عرض میکنم که فیزیک در هفته سه ساعت تدریس میشد آنهم از روی کتاب بود. حالا يك ساعت از روی کتاب است یکساعت برای شنیدن بیان معلم است و يك ساعت هم برای کار کردن در لابوراتوار پس آن اصلاحاتی که آقای در نظر گرفته اند راجع به پروگرام مدارس متوسطه ما عین آنها را رعایت کرده ایم و در پروگرام خودمان وارد کرده ایم و اینکه بعضی از آقایان مخصوصاً راجع به اصلاح پروگرام تذکراتی میدهند يك روز هم بنده نظرم میآید که در اینجا عرض کردم که پروگرام بالاخره يك عباراتی است روی کاغذ و ممکن است در کاغذ بقدری خوب نوشته شود که موافقت کند با بهترین پروگرامهای دنیا ولی این فایده ندارد بحث سر عمل است عمل به پروگرام خوب مدرسه خوب میخواهد معلم خوب میخواهد مدیر خوب میخواهد اینها است که پروگرام را اصلاح میکنند وقتی که شما معلم خوب داشتید وسائل خوب داشتید قطعاً پروگرام شما اصلاح خواهد شد و اگر نداشته باشید هر قدر هم روی کاغذ پروگرام را هم خوب بنویسید فایده ندارد پس آن اصلاحاتی که میفرمایند در پروگرام شده است و برای اجرای آن قوانین همین نظریه که شاید اغلب آقایان مطلع هستند ما محتاج هستیم به استخدام این چند نفر معلم و لایحه اش را تقدیم کردیم

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
فیروز آبادی - بنده مخالفم

نایب رئیس - بفرمایند

فیروز آبادی - عرض میکنم آقایان میدانند که این لایحه که مربوط به استخدام هشت نفر معلم است این يك لایحه ساده نیست. بایستی خیلی درش دقت بشود. متأسفانه بنده می بینم که تا يك لایحه آقایان وزراء بمجلس می آورند فوری تصویب میشود. این لایحه صد و پنجاه هزار تومان در سال خرجش است. این را تصویب میکنیم. بعد هم معلوم میشود که ما صد و پنجاه شاهی از وجود اینها استفاده نکرده ایم مثل سایر استخدامهای که کردیم و هیچوجه دیناری فایده از وجودشان نبردیم. بنده موافق نیستم که این لایحه به این سرعت بگذرد. آخر شما ملاحظه فرمایید فیروز آباد يك مدرسه بیست و پنج تومانی داشت و صد نفر بچه در این مدرسه درس می خواند این را از بین میبرند آنوقت در مقابل صد و پنجاه هزار تومان میدهند به اروپاییها بدون اینکه یکشاهی نتیجه بگیرند.

نایب رئیس - آقای زوار

زوار - طرز صحبت کردن نماینده محترم بکطوری بود که ابدأ ارتباط با کفایت مذاکرات نداشت. البته ما هم با طرز صحبت کردن ایشان آشنا هستیم آقای در کفایت مذاکرات صحبت میکنند بعد وارد میشوند بروضه خوانی و مدرسه فیروز آباد بالاخره این قانون آنطوریکه آقای خیال می کنند ساده نیست. این قانون در نظر ان اشخاص که علاقه بمعارف دارند مهم است آقا باید تصدیق کنند که مملکت را باید مجلس شورای ملی رو بترقی ببرد. باید معلم از خارجه بیاوریم و از او استفاده و همچنین. سایر اصلاحات و البته مدرسه فیروز آباد شما و رشیز بنده هم در ضمن سایر اصلاحات درست خواهد شد.

نایب رئیس - آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد پیشنهادها قرائت میشود

پیشنهاد آقای عدل

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در ماده واحده پس از عبارت مدارس متوسطه نوشته شود مرکز و ایالات (عدل)

عدل - عرض میشود آقای معاون وزارت معارف خودشان خاطرشان مسجوق است. وقتی که بنده از تبریز آمدم مخصوصاً بسمعه عربیّه بوزارت معارف نوشته بودند که در مدارس متوسطه بواسطه نبودن معلم از حیث زبان فرانسه خیلی در زحمت هستند. آقای معاون وزارت معارف هم خودشان به بنده فرمودند که این هشت نفر معلم دو نفرش برای تبریز است ولی برای اینکه کاملاً این مسئله محرز باشد بنده استدعا کردم که نسبت به ایالات هم تصمیم پیدا کند و نوشته شود مرکز و ولایات.

معاون وزارت معارف - منظور آقای عدل در لایحه هم که سابقاً تقدیم شده بود نامین شده است و بنده خدمتشان هم عرض کردم که بکنفر از اینها برای مدرسه متوسطه آذر بایجان است و محتاج نیست در اینجا ذکر شود عدل -- بنده استرداد میکنم

پیشنهاد آقای شیروانی

پیشنهاد میشود که معلمین مزبور قبلاً باید در دارالمعلمین کار بکنند

شیروانی - عرض میکنم چون مذاکرات کافی شد بنده منظور خودم را در پیشنهاد نوشته ام ولی مقصود عبارت نیست. عبارت را خود آقای معاون اصلاح فرمایند. عرض میکنم بدلیل فرمایشات خود آقای معاون بفرمایند. عرض میکنم بدلیل فرمایشات خود آقای معاون که ما بواسطه نداشتن معلم در مملکت خودمان احتیاج پیدا کردیم که يك معلمی از خارجه بیاوریم بنا بر این ما باید يك روزی از خودمان معلم داشته باشیم ما برای طبیعیات معلم میخواستیم آمدم اعلان کردیم بایک اشخاص عالیقامی بودند و نیامدند و یا نبودند در هر صورت احتیاج ما معلم است و اگر بهمین طریق بگذرد

ما هیچوقت مستغنی نخواهیم شد و این استخدام معالین خارجی به قید بنده حد بقف ندارد بنا بر این ما باید علاج قطعی کنیم یعنی اگر معلم میآوریم بایستی اشخاصی باشند که پرفسور آگرزه باشند یعنی بتوانند در اینجا معلم برای ما تربیت کنند و الا با این وضعیت ما تا روز قیامت هم مستغنی نخواهیم شد. یک نکته دیگر این است که همین موضوع بر میخورد و آن این است که ما یک عادت داریم که تجربه را بعد از عمل میکنیم و حالا ما میخواهیم از درات خواهش کنیم که تجربه را نگذارند بعد از عمل. مایکده متخصص رای وزارت فوائد عامه جهة معاون سطح الارضی و تحت الارضی استخدام کردیم و نظیران این بود که اینها بیابند کشفیاتی میکنند و در نتیجه کشفیات و معلومات اشخاصی که عنوان تخصصشان در دنیا شهرت دارد یک اسناد رسمی از بکنفر متخصص معین آهن با نفت بدست ما داده شود که ما بتوانیم در بازار های دنیا اراکه دهیم و بگوئیم این روت ما است و بآن وسیله سرمایه خارجی را جلب کنیم. سالی بیست هزار تومان هم حقوق معین کردیم و خیال میکردیم که این متخصص بیش از اینها برای ما ارزش دارد. متخصصین آمدند و بعد هم شنیدیم که رفتند و یک مقدار زیادی از پول مملکت ما باینها داده شد و آن نتیجه که ما میخواهستیم بدست ما داده نشد و ما نفهمیدیم که چگونه شد (بقول ما اصفهانها) زیر آبکی رفتند. این در نتیجه این بود که تجربه را بعد کردند. حالا با آن ها متخصص خوبی نبودند آنها را نپسندیدند بالاخره هر چه بود تجربه را بعد کردند. حالا راجع باین معالین ما میخواهیم که در وزارت معارف تجربه را بعد از عمل نکنند. یعنی هشت ماه تا ماه معلم بیآورند اینجا و مشغول کار شود و یک کلاس هائی هم دایر بکنند و بعد بکمتر به ملتفت بشویم که چند نفر از معالین را عذرشان راخواستند و رفتند. این را بنده خواستم تذکر بدهم و از آقای معاون خواستم استدعا کنم که آقا با مفاد پیشنهاد بنده موافقت فرمایند که باین مطلب را در ماده الحاق کنند یا خودشان

مقصود بنده را نامین کنند در اینصورت ممکن است بنده پیشنهاد خودم را پس بگیرم. معاون وزارت معارف - همانطور که تذکر دادند وزارت معارف متذکر به این مسائل هست لایحه هم که سابقاً تقدیم شده بود برای همین مطلب بود بگم. بنده از معالین در لایحه سابق هم تخصیص به دارالمعلمین و مدرسه طب داده شده است اینجا هم همینطور است ولی البته نمیشود به بکنفر معلم گفت که تو برو در دارالمعلمین درس بده. برای اینکه شاید درس فیزیکی در دارالمعلمین پیش از چهار ساعت نباشد بنا بر این سایر اوقات او را هم ما باید اشغال کنیم در دارالفنون و مدرسه طب و مدارس دیگر. این است که نمیتوانیم این اختصاص را قائل شویم ولی بطور کلی این نظری را که آقا دارند بنده کاملاً اطمینان میدهم که نامین شده است و ما در مرحله اول جد و جهدمان برای تکمیل دارالمعلمین خواهد بود

شیروانی - در اینصورت پیشنهاد بنده موضوع ندارد پیشنهاد آقای فیروز آبادی بنده پیشنهاد میکنم حقوق معالین در سال زیاده از بیست هزار تومان جمعاً نباشد.

فیروز آبادی - بنده عقیده ندارم که ما یک همچو خرجهای را بکنیم متأسفانه می بینیم که همه روزه این قبیل مخارج تصویب میشود سالی یک کرور خرج رفتن شاگرد به اروپا میشود باز همه روزه باید ما متخصص بیآوریم بدون اینکه فکر کنیم که این پولها از کجا میآید همینطور خرج متخصص میکنیم مثل اینکه حالا تمام کار های ما اصلاح شد کارخانجاتمان احداث شده معادنمان احداث شده فقط این کارمان باقی ماند اسمش را هم میگذازم (علم) بسیار خوب ما هم قبول داریم حالا می بینیم که راجع به حقوقی که در سال باید به اینها داده شود توضیح داده نشده و یک اعتبار مجمل گرفته میشود و بعد کسر خواهد آمد و دو مرتبه اعتبار خواهند گرفت خوب بود که آن اعتبار را معین میکردند چقدر است که ما بتوانیم عن بصیرة رای بدیم این است که بنده پیشنهاد کردم که

حقوقی اینها در سال بیست هزار تومان باشد که هر کدام در سال دو هزار و پانصد تومان میشود بنا به این خوب است آقای معاون این پیشنهاد را قبول فرمایند نایب رئیس - آقای زوار زوار - عرض کنم که بنده بنام معارف جدید از آقا تشکر میکنم که تا این اندازه حاضر شدند و موافقت فرمودند ولی اینکه از وزارت معارف توضیح خواستند که بچه مناسبت این مبلغ را معین کرده اید بنده هم از شما استدعا میکنم که این مبلغی را که برای این هشت نفر پیشنهاد میکنید مطابق چه و از روی چه مدبرکی است اگر معین فرمودید آنوقت جواب عرض خواهد شد

نایب رئیس - رای میگیریم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایان موافقین قیام فرمایند (عده قلیلی قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب نشد پیشنهاد دیگر آقای فیروز آبادی بنده پیشنهاد میکنم مخارج آمدن و برگشتن این هشت نفر معلم بک هزار و شصت تومان جمعاً بشود

فیروز آبادی - اینجا مخارج آقایان معالین را برای هر کدام آمدن و برگشتن شصت و چهل پنجاه تومان معین کرده اند بنده نمیدانم بچه مناسبت است؟ هیچ توجهی هم آقایان نمیکند. آخر باید خیال کرد که این پولها از کجا میآید؟ ملاحظه حال ملت را هم باید کرد لهذا بنده این پیشنهاد را کردم و امیدوارم آقای معاون قبول فرمایند

نایب رئیس - آقای زوار زوار - عرضی ندارم. نایب رئیس - رای میگیریم به این پیشنهاد آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (چند نفری برخاستند)

نایب رئیس - تصویب نشد پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب - بمصره ذیل را پیشنهاد میکنم:

وزارت معارف مکلف است هر سال عملیات معالین را نشر و طبع نماید.

آقا سید یعقوب - آقای وزیر مالیه اظهار کردند که محتاج هستیم بیک عده معالین بنده هم نظر به اعتدالی که به آقای وزیر مالیه دارم این بود که موافقت کردم اما مقصودم این است که عملی باشد و همینطور که آقای احتشام زاده هم اظهار کردند که معالینی که هستند از شان استفاده نمیکند آنوقت آقای عدل میگویند چرا جوابشان نمیکند؟ این برای این است که جنابعالی رای میدهید! وقتی که جنابعالی رای دادید خوب کنترانشان میکنند. کنترانشان در مجلس تمام شده آنوقت وقتی هم که میروند به اروپا از آنجا مینویسند که پول ذغال سنگها را هم بدهید! این برای این است که مجلس تصویب می کند. خوب. حالا ما هم موافقت میکنیم با آقایان که محتاج هستیم معلم اما ما باید از وجود اینها استفاده کنیم این است که بنده پیشنهاد کردم که عملیات آنها منتشر شود که عامه ملتفت شوند و بدانند این معالینی که ما آورده ایم چه عملیاتی کرده اند و چه اندازه شاگرد ها را ترقی داده اند که این مسئله بکلی چشم بسته نباشد و عملی بشود و ما نتیجه بگیریم متصل متخصص بیآوریم و نتیجه بگیریم این چه فایده دارد؟ از این جهة بنده این پیشنهاد را کردم

معاونت وزارت معارف - اگر ادامه عمل هر متخصص درست روشن باشد مال معلم را بنده نمیدانم چه جور میشود نوشت. درست است ما یک سالنامه در وزارت معارف داریم که میتوانیم ترقیات را در مدت یکسال بسنجیم. حالا این ترقیات آیا مربوط به عملیات معالین فرنگی ما است یا سایر چیزها یا استعداد شاگرد این را بنده نمیدانم چگونه میشود در آن سالنامه معین کرد. عملیات معالین در دفتر مدرسه هست و بنویسند که معلم غیبت کرده یا نکرده یا مدیر مدرسه از او شکایت کرده است که خوب درس داده یا بد درس داده بالاخره اینها در دفتر مدارس هست و البته اگر آقایان

بخواهند بهتر مطلع شوند راد باز است ممکن است قبل از دستور سؤالی بفرمایند توضیح داده میشود و البته توضیحات هم در جرائد نوشته میشوند و عامه مردم مستحضر میشوند

آقا سید یعقوب - استرداد می‌کنم

پیشنهاد آقای بامداد

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم

تبصره - باید معامین مرهبی بوده و تعلیم را بطور عملی اجرا نمایند

بامداد - بنده در این باب مکرر عرایض کرده ام و تشکر میکنم که خود وزارت معارف يك قدم هائی در پروگرام عالیش برداشته و زدبک شده است باینکه تعلیم و تعلم عملی شود بدیهی است تعلم با کنفرانس و کتاب و جزوه جز پر کردن حافظه و بعد از امتحان هم فراموش شدن نتیجه ندارد فقط جوانهای ما اعصابشان خراب میشود و از مدرسه بیرون می‌آیند پس حالا که يك عده معلم از خارجه کمترت میکنیم باید طوری باشد که این راد بزرگ راه بیابیم و ما نشان بدهند که تعلیم در دنیا امروز چه جور است که همانطور ما تعلیم بدهیم تربیت و تعلیم دو مرحله است . به تربیت دنیا بیشتر اهمیت میدهد تا تعلیم . آن چیزی که برای زندگانی لازم است تربیت و تعلیم عملی است بعضی از آقایان تذکر دادند باشد که باید لابراتوار و اسباب و ادوات تعلیم را فراهم کرد بنده تمام عرضم بیشتر برای تشریح این نکته است که هیچ این قسمت هارا لازم ندارد زیرا چیزیکه بیشتر بعضی از ملل کم ثروت را از این تعلیمات دور کرده همین ملاحظاتی است . برای اینکه ملاحظه میکنم که يك لابراتوار میخواهد که اقلأ ده هزار تومان خرجش می شود و همینطور برود بالا تا بکار خانجیات برسد و البته این بودجه هم کفایت نمیکند با اینکه آن معامی که باید بیاید در کارخانه تعلیم بدهد باید اول نمره عالم دنیا باشد وقتی که نگاه میکنند بکارخانه یا لابراتوار یا اسباب های فیزیکی و شیمی با علوم طبیعی همان منظره آن کار

خانه مهابت می آورد . ما کارخانه را نمی فهمیم تا چه رسد که از استفاده کنیم . در صورتیکه این طور نیست اگر ما بتاریخ اختراعات و اکتشافات و به عملیاتی که مؤمنین این امور کرده اند که در نتیجه این کار خانجیات درست شده نگاه کنیم می بینم خیلی ساده بود با اسباب های خیلی ساده با ادوات عادی پیش پا افتاده موفق شده اند به کشف و اختراع و البته ما یاد گرفتن را با همان اسباب ها بهتر میتوانیم مدارس يك موزه هائی دارد که خود بچه ها می آورند ولی آنوقت باید معلم لایق باشد که بتواند استفاده کند از آن ادوات . در تاریخ اکتشافات اگر نگاه کنیم اختراع دور بین با يك فرانک خرج تمام شده این چند عدسیش با يك فرانک خرج تمام شده فرض بفرمائید سایر اختراعات هم همینطور فقط معلم میخواهد که بتواند با يك چیز های ساده و با آلات و ادوات پیش پا افتاده خود معامین را آشنا به امر کنند چون وزارت معارف خودش این اقدام را کرده و در این راه افتاده و در پروگرام جدیدش این قسمت را آورده ما هم تشکر میکنیم ولی بنده این پیشنهاد را کردم که این مطلب بگوش آنها رسیده شود که بدانند ما این جور معلم میخواهیم نه معامی که خیلی مقید بساعت باشد آنوقت بروند در مدرسه و مثل اینکه در منزلشان در پاریس صحبت میکنند یا يك کنفرانس در فلان طالار پاریس میدهند حرف زنند در صورتیکه این بچه ها نه میتوانند بفهمند و نه میتوانند دیگر سؤال کنند بعد هم بساعتش نگاه میکنند همینکه وقت منقضی شد می رود این جور معلم بدرد نمیخورد باید این قسمت را تغییر داد و جنبه عملی بهش داد و چنانچه ما در قانون این قید را بکنیم البته آنها هم متوجه میشوند بیک وظیفه و ما بهتر استفاده میکنیم .

معاون وزارت معارف سه موضوعی که آقای بامداد فرمودند مربوط میشود با اصول تعلیم . این اصول تعلیم گرچه يك کلمه است ولی مشتمل بر يك جهانی است از یکنفر بر نیاید که درست تربیت کند و درست تعلیم بدهد .

این دارای چند شرط است شرط تعلیم . شرط تعلم بك شرطش هم وسایل تحصیل است . شرط چهارم هم محیط تحصیل است هر چهار شرط باید جمع شود تا آن منطقی که آقای بامداد فرمودند حاصل شود و تصور میکنم ما این نظر را کم کم داریم شروع میکنیم . يك قسمت لابراتوار بود که سابق عرض کردم . یکی راجع به توضیح دروس است . یکی محیط تحصیل است که البته فوق العاده در دماغ محصل مؤثر است قضیه دیگر بنای مدرسه است که از حیث نظافت و صحت و از حیث آرایش و این چیزها است و اینها را هم که داریم انجام میکنیم اعتبارش را هم آقایان مرحمت فرمودند و امساله هم شروع کرده ایم قسمت دیگر انتخاب معامین است و آنچه راجع بخود مدرسه است در آتیه اصلاح میشود و بنده تصور میکنم که جهات تحصیل منظور آقای بامداد نامین شده است و بهتر این است که پیشنهادشان را پس بگیرند

بامداد - بنده پس میکنم

نایب رئیس - پیشنهاد آقای فرمند

(بترتیب ذیل خوانده شد)

تبصره ذیل را بنامه واحده پیشنهاد میکنم

تبصره - وزارت معارف مکلف است که کلیه دروس

معامین اروپائی را ترجمه و چاپ نماید

نایب رئیس - آقای فرمند

فرمند - عرض کنم در این بیست سال بیست و پنج سال ما معلم اروپائی خیلی آوردیم که زبان فرانسه درس می گویند ولی شاگردانی که درس می خوانند فرانسه شان اینقدرها قوی نیست که خوب بفهمند اگر هم باشند چند نفری هستند و تمامشان فرانسه را خوب نمیدانند و بالطبع آن نتیجه را که ما در نظر گرفته ایم برای آوردن معلم در نظر گرفته نمیشود . اگر چنانچه از اول مشروطیت با قبل از مشروطیت که معلم آورده ایم مقرر داشته بودیم که معامینی که زبان فرانسه درس می گویند دروسشان ترجمه و چاپ بشود امروز ممکن بود اقلأ ده پانزده جلد کتاب طب داشته

باشیم . در صورتیکه الان اگر بروید در کتابخانه طهران زیاده از دو سه جلد کتاب طب پیدا نمیکند آنها از دار الفنون بیرون نیامده از جاهای دیگر آمده است . در هر حال اگر ناپنججاه سال دیگر هم ما معلم بیابوریم و زبان خودشان درس بدهند این برای مملکت ما نتیجه خوبی نخواهد داد خصوص معلمینی که يك درس ناقص میدهند و شاگردان هم مطالب آنرا نمی فهمند . بنده عقیده مندم در صورتیکه وزارت معارف برای معلمین مدارس پنجاه صحت هزار تومان بلکه بیشتر خرج میکنند سالی دو سه هزار تومان هم خرج ترجمه و طبیع این دروس بکنند بنده تصور میکنم يك نتیجه خوبی برای آتیه ما پیدا خواهد کرد یعنی در کتابخانههای ما کتب علمی زبان فارسی پیدا میشود و اگر شاگرد ها هر کدام نفهمیده باشند رجوع می کنند به آن کتاب ها همینطور در موقع امتحان سالیانه خودشان خوب از عهده بر می آیند و نتیجه که ما در نظر داریم از آوردن معلم گرفته میشود بنده تصور می کنم با این مخارجیکه برای آوردن معلم وزارت معارف پیشنهاد میکند اگر این تبصره را قبول کنند منافع کلی برای داشتن يك کتابهای علمی خواهیم برد

نایب رئیس - آقای حاج آقا رضا رفیع

رفیع - رای اطلاع آقایان نمایندگان عرض می کنم که دوره ششم روز آخرش است بالاخره هر کدام از آقایان يك لواجی را از دولت تقاضا کرده اند و جزو دستور است که باید بگذرد اگر امروز باید این لواج بگذرد باید قدری پیشنهاد کمتر داد مسئله معارف است اگر فرد فرد آقایان تمام نظر هایشان را بخواهند در ضمن این چند نفر معلم که میخواهیم کمترت کنیم اظهار کنند بان مطالب نائل نمیشویم . آقای فیروز آبادی و اغلب آقایان قول گرفته اند راجع به سد نیشابور و سایر آقایان تقاضای دیگر دارند لواج دیگری در نظر دارند . مالیات اغنام واحشام است که خیلی مهم است و ضمناً استدعا میکنم آقای معاون

وزارت معارف هم در جواب پیشنهادها کمتر توضیح بدهند سایر آقایان هم پیشنهاد کمتر بدهند شاید موفق شوم این مطالب زودتر بگذرد

نایب رئیس - آقایانی که با این تبصره موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای اعتبار (بمضمون ذیل خوانده شد)

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم: تخصص معلمین مزبور را دولت فرانسه تصدیق خواهد نمود.

معاون وزارت معارف - بنده این پیشنهاد را قبول میکنم نایب رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی (بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم مخارج مسافرت این هشت نفر آمدن و برگشتنش دو هزار تومان زیاد تر نشود نایب رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بنده این پیشنهاد را کردم که آقای معاون جواب بدهند بنده عرض میکنم مخارج هشت نفر معلم از فرانسه تا این جا ششصد تومان زیاد است منتظر بودم که ایشان در آن یکی پیشنهاد جواب بدهند که ننمایند. بجهت يك کارهای کوچک جواب میدهند ولی در این جا که مربوط بمخارج است جواب نمیدهند بنده میخواهم جواب مختصری بدهند که اگر بنده هم ملتفت بشوم پیشنهاد را پس بگیرم

نایب رئیس - آقای عراقی عراقی - بنده خیلی متشکر میشوم اگر آقای فیروز آبادی آن شرطشان را بردارند و پیشنهادشان را مسترد کنند که ما بتوانیم بسایر لوائح برسیم هم بنده متشکر می شوم و هم سایر آقایان.

فیروز آبادی - چون رأی نمیدهند پس بگیرم نایب رئیس - فعلاً رأی قطعی گرفته میشود به پیشنهاد آقای فرمند که قابل توجه شد. آقایانیکه با پیشنهاد آقای فرمند موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد. رأی گرفته میشود با اوراق آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد. رأی که بماده واحده گرفته میشود بضمیمه پیشنهاد آقای اعتبار است که قبول شد و تبصره آقای فرمند که تصویب شد (اخذ و تعداد آراء بعمل آمده نتیجه بشرح ذیل حاصل گردید)

ورقه سفید علامت قبول ۵۸

ورقه کبود علامت رد ۱

نایب رئیس - عده حضار هفتاد و هشت با پنجاه و هشت رأی تصویب شد. اسامی موافقین آقایان: باستانی - دهستانی - بنی سلیمان - ارباب کیخسرو - فرمند نوبخت - امیر اسدالله خان عامری - آیه الله زاده خراسانی فرشی - مفتی - دولتشاهی - دشتی - جهانشاهی - جشیدی - آقاسید حسین آقایان - جلالی - شریعت زاده امام جمعه اهر - حاج میرزا مرعشی - زعیم - عمادی فرمند - دادگر - اسفندیاری - شیروانی - میرزا عبدالحسین - دکتر سنک - بهار - محقق - پالیزی - حقنویس - زوار - نابت - دکتر رفیع امین - عدل ذوالقدر - مولوی - خواجوی - فهمی - دکتر لقمان سهراب خان ساکینیان - پور تیمور - اعتبار - صالحی لرستانی - عراقی - مرعشی قلیخان بیات - نگهبان جوانشیر - نظام مافی - وزیری - عباس میرزا - کی استوان حیدری - احتشام زاده - افشار - محمود رضا - نجومی مخالف - آقای فیروز آبادی.

وزیر مالیه - بنده میخواهم تذکراً عرض کنم که چند فقره لایحه بود که یکی راجع به آقای وزیر عدلیه و دو فقره هم راجع باصلاح يك ماده قانون استخدام کشوری و اعتبارات مخارجات تلگرافی وزارتخانهها بود که تقدیم کردم و تقاضای فوریت کردم منتهی موافقت شد که بعد از قانون سجل احوال و قانون شمشک و لایحه راجع معلمین که امروز جلو افتاد مطرح شود حالا تقاضای کنم اجازه بفرمایند لایحه راجع بقانون استخدام مطرح شود.

مثبت بر جرم و تقصیر مستخدمی داشته مدعی العموم محکمه هم اقامه دعوی کرده و به ادله قویه دلایل جرم را محرز نموده لیکن محکمه حکم به تبرئه مستخدم مزبور مینماید.

۲ - با به مجازاتی ضعیف تر از آنچه در نظامنامه تعیین شده مجازات نموده است

۳ - با متهم را به مجازاتی غیر از آنچه در ماده ۳۸ قانون استخدام تصریح شده محکوم کرده و غیر ذلک -

تقص حکم محکمه هم بر خلاف قانون است پس غیر از اینکه حق تقاضای تجدید نظر مدعی العموم داد چه چیزی رفع محذور را مینماید از این جهت پیشنهاد میشود که تبصره ذیل به ماده ۲۲ قانون استخدام کشوری علاوه شود که محظورات مرتفع گردد.

ماده واحده - تبصره ماده ۲۲ قانون استخدام کشوری مدعی العموم محکمه اداری از کلیه احکام صادره محاکم اداری در ظرف دو هفته از تاریخ ابلاغ حق تقاضای تجدید نظر دارد

مرعشی قلیخان بیات - بکمرتبه دیگر ماده قرائت شود.

نایب رئیس - آقای بهبهانی پیشنهاد تنفس کرده اند آقای بهبهانی.

بهبهانی - بنده تصور میکنم اغلب آقایان نمایندگان با آن مقصدی که آقای مدرس عنوان کردند موافقت و مخالفی در بین نیست ولی يك سوء تفاهمی شده است و تصور میکنم که اگر يك چند دقیقه تنفس داده شود و در خارج مذاکره شود بجائی هم بر نخورد تا بعد با توافق همه وارد مجلس شویم و هر دو قضیه را بگذرانیم.

نایب رئیس - آقای رفیع رفیع - اگر برای حضرت آقا سوء تفاهمی حاصل شده برای ما نشده راجع به الغاء مالیات اعنام واحشام يك مذاکرانی بین آقایان نمایندگان بود طرحی هم تهیه کرده اند با وزیر مالیه باید مذاکره کرد اگر این مالیات از بودجه مملکت کسر نمیکند البته موافقت میکنند و اگر

مدرس - اگر مالیات اعنام واحشام را رأی نمیدهد ما میرویم. چرا اسم آن را نمی برد؟ چون برای مردم فایده دارد ۱۲ اعنام واحشام که برای تمام مملکت مفید است مسکوت عنه میگذازد و برای وقت دیگر قرار میدهد یعنی چه ۱۲ مملکت آدم ندارد هیچ ۱۲ اعنام واحشام را يك کرور مردم مبتلا هستند

یک نفر از نمایندگان - فردا مدرس - امروز روز آخر مجلس است فردا قانونی نیست.

یک نفر از نمایندگان - چرا تا قبل از ظهر ممکن است مدرس - روز را که تجزیه نمیشود کرد. چیزهای تازه در می آورید

(در اینموقع شروع بقرائت لایحه راجع به قانون استخدام کشوری گردید)

ساحت محترم مجلس شورای ملی چون... مدرس - بنده این جا نمی نشینم تمام مدت مجلس گذشته است يك قدم برای مردم برداشته اند

(از محل خود حرکت و شروع بخروج از مجلس نمودند) (همه نمایندگان)

رفیع - همه اش قدم برای مملکت برداشته ام وزیر مالیه - شما عقیده خودتان را حفظ کنید.

(لایحه فوق الذکر بشرح ذیل قرائت شد) چون ماده ۲۲ قانون استخدام کشوری فقط حق تجدید

نظر از احکام صادره از مجلس تحقیق و محاکم اداری را به مستخدم محکوم علیه فقره ۴ الی فقره ۷ از ماده ۳۸ قانون استخدام کشوری داده است بوزارت خانه متبوعه مستخدم یا مدعی العموم حق تجدید نظر داده نشده گذشته از اینکه حق تجدید نظر دادن به احد طرفین محاکمین بر خلاف قواعد کلی قضائی و بر خلاف اصل تساوی مدعی و مدعی علیه است در جریان محاکمات اداری در همین موضوع اشکالات و محظورانی تصادف کرده که اصلاح ماده ۲۲ قانون استخدام کشوری را ایجاب مینماید از این قبیل:

۱ - وزارتخانه یا اداره مربوطه ادله قویه و مدارک

کسر میکنند شاید موافقت نکنند ولی بالاخره باید بگذرد و این را هم ممکن بود همین امروز آقایان از آقای وزیر مالیه بطور مخفی تقاضا میکردند که حساب کنند و بالاخره با توافق میکنند یا نمیکند. دو سه لایحه است که تقاضای فوریت شده و باید بگذرد. آقای مدرس يك مرتبه عصبانی شدند و تشریف بردند بیرون باقی آقایان نشسته اند. اینکه میفرمایند تنفس داده شود حالا میروم بیرون ظهر بر میگردم و باز عده کافی نمیشود و این لایحه میماند. مخالف تنفس نیستیم همین جا در خورد مجلس تنفس میکنیم همین جا هم که می نشینیم تنفس داریم و بالاخره لوائح را آنهایی را که موافقیم موافقت میکنیم آنهایی را که مخالفیم مخالفت میکنیم و کارها را میگذرانیم

پنهان - این چند دقیقه تنفس بجائی بر نمیخورد

نایب رئیس - عده برای مذاکره کافی نیست

(پس از چند دقیقه عده از نمایندگان وارد شدند)

(ماده واحده مجدداً بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - مذاکره در فوریت اول است مخالفی نیست ؟

جمعی از نمایندگان - خیر

نایب رئیس - فوریت ثانی مطرح است مخالفی ندارد ؟

جمعی از نمایندگان - خیر

نایب رئیس - بدو رای گرفته میشود به فوریت اول

آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. رای گرفته میشود بفوریت

نان آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد آقای افشار

افشار - بنده قبلاً برای استحضار خاطر آقایان

ماده ۳۲ قانون استخدام کشوری را میخوانم : (ماده

۳۲ - برای رسیدگی بتقصیرات اداری و تعیین مجازات

مستخدمین مجلس تحقیق و محاکمه اداری در تحت نظر وزیر

یا معاون او تشکیل میشود) هرگاه مظلون یا متهم در

تشکیل محکمه اداری دارای نماینده میشد بنده با این

مذنب تشخیص ندهیم زحمت این یکساله ما هدر میبرد آن شخص که متهم بود به دراست هزار تومان اختلاس در طهران مرد و شخص بنده بازده تومان دادم که او را تشییع جنازه و دفن کردند و بعد از دفن او البته ورقه تبرئه رسید. بنده نمیدانم مقصود دولت از این لایحه که آورده چیست اگر منظور دولت از این لایحه این باشد که برای تشکیل محکمه اداری يك حقى بشخص متهم بدهند یعنی حق نماینده به او بدهند بنده کاملاً موافقم ولی مادامی که این حق را بشخص متهم نداده اند بنده تصور میکنم اگر مجلس شورای ملی با این نظر موافقت کند بیشتر به عده اشخاص مظلوم افزوده میشود و کاسته نمیشود.

نایب رئیس - آقای دادگر

دادگر - مخالفم

وزیر مالیه - عرض کنم بنده خیلی تعجب میکنم از نماینده محترم که با داشتن سوابق اداری و اطلاعات این اعتراض را میفرمایند. این مطلب را از دو حیث میشود درس بحث کرد یکی از حیث اصول یکی از حیث صلاح اگر از حیث اصول بخواهیم نگاه کنیم هیچ سابقه ندارد محاکمه يك درجه باشد و سابقه ندارد که بيك طرف از دو طرف قضیه حق تجدید نظر داشته باشند و طرف دیگر حق نداشته باشد این اشتباه اصولی است که در این مطلب است بيك اشتباه دیگری که آقا از نقطه نظر اصول کردند این بود که خلط بین حکمیت و قضاوت و محاکمه کردند. موضوع حکمیتى در بین نیست که مستخدم دولت بيك نماینده داشته باشد. این موضوعی ندارد مگر اینکه بخواهیم بگوئیم محاکمات اداری پرسنل حکمیت قطع شود. البته این ممکن است بيك عقیده باشد که ایشان مدافعت نمایند ولی بنده مخالفش هستم. در این صورت باید فکر کرد دید مستخدم نماینده دارد یا نه هیچ منتهی در هیچ محکمه جنحه یا جزا یا جنائی نماینده ندارد. بيك اشخاصی انتخاب میشوند که آنها با بستى صلاحیت قضاوت داشته باشند با شدند میروند می نشینند قضاوت بیطرفانه میکنند اگر آقای

افشار بيك مثلی زدند که شاید بيك قسمتش هم شوخی بود ممکن است بنده پنجاه مثل بزنم و نشان بدهم که قضاة محکمه اداری از نقطه نظر اینکه مرد عاقل باید مال اندیش باشد و با بستى فکر روز بد و مبادا را بکنند نان هم قرض میدهند بنده گر چه میل ندارم این حرف ها را اینطور زده باشم ولی ناچارم از برای دفاع از بيك اصلی عرض کنم که این راه ها را ما به تجربه دیده ایم که در خیلی چیز های واضح و روشن اشخاص را تبرئه کرده اند که قطعاً دلائل آنها وجود داشته بنده خودم مجبور شدم که فکر کنم بین دو چیز با اینکه این لایحه را بیاورم در مجلس و تجدید نظر بخواهم که این تجدید نظر تا اندازه ناهین را بیشتر میکنند تکمیل نمیکند دو نفر قاضی جدید می آیند و ناهین را بیشتر میکنند یا بيك کار دیگری بکنم چنانکه سابقین بنده این کار را کرده بودند سابقین بنده بيك محکمه ثابت تشکیل داده بودند برای محاکمات اداری و آنوقت پیدا کرد سه نفر آدم که مطمئن باشیم که آنجا نان قرض نمیدهند خیلی کار آسانی است بنده پنج نفر را هم ممکن است پیدا کنم ولی بنده بخواهم این ترتیب را ادامه بدهم برای اینکه محکمه اداری مطابق این قانون محکمه ثابت در نظر گرفته شود تصریح ندارد. اگر این مسئله را رد کنید بنده مجبورم فردا این کار را بکنم لیکن بنده شخصاً استنباطم این بود که محکمه اداری از قضاة مختلف و برای هر محکمه بيك قضاة جدیدی لازم است و از نقطه نظر تسریع کار هم مفید است باین ملاحظه بنده تقاضا کردم حق تجدید نظر داده شود که بيك حق خیلی سهل و ساده است هیچکس هم بر نمیخورد. اگر آن متهمی که تحت محاکمه است دلائل کافی و محکم داشته باشد از برای تبرئه خودش در محکمه تجدید نظر هم میگوید همانطور که در محکمه اول گفت در محکمه دوم هم میگوید این پیشنهاد بنده دو چیز را به آقایان تذکر میدهد یکی میل بنده را در مراعات قانون. یکی دیگر اینکه بنده احتراز دارم از اینکه اعمال نفوذ اداری شود.

برای اینکه محکمه ولو اداری باشد محکمه است و نباید اعمال نفوذ اداری کرد اما در عین اینکه بنده میخواهم اعمال نفوذ کنم در عین اینکه بنده میخواهم مجبور کنم باینکه دلائل و مدارکی که در نظر من مقطوع است باینکه نفر دیگر هم آن را تصدیق کند بنده باینکه منافع مالی مملکت را هم حفظ کنم بنده باینکه باینکه کاری کنم که اشخاصی که مأمورین دولتی هستند امیدوار نباشند که هر کاری بروند بکنند ولو اینکه صدها هزار تومان دزدی کنند آنوقت بیایند در محکمه تبرئه شوند. اینها باینکه چه زمانی است که خطر ناک است بنده مخصوصاً از آقای افشار که خودشان سابقه در وزارت مالیه داشته اند و از مؤثرین وزارت مالیه بوده اند تعجب میکنم. مگر اینکه ایشان معتقد باشند که بنده مثل سابقین باینکه محکمه باینکه درست کنم که هر کس بیاید نحت محاکمه بفرستم بان محکمه آنوقت البته این تجدید نظر چندان اهمیت پیدا میکند بنده چون امروز روز آخر مجلس است خیلی سعی کردم که خود داری کنم و طوری بکنم که همه با هم بطور خوشی و خوبی از هم جدا شویم چون تقریباً مدتی است با هم شرف همکاری داریم. بنده خودم از اول شرف خدمتگذاری آقایان را داشتم حالا هم شاید متجاوز پانزده شانزده ماه است بسمت وزارت خدمت میکنم و شرف همکاری را داشته ام چنانچه در ضمن عمل باینکه بد قلعی هائی باینکه بد اخلاق هائی از هر کدام از ما سرزده از نقطه نظر اینکه همه با حسن نیت و برای خدمت به مملکت و برای عقیده که آراخبر میدانستیم بوده است امروز باید باروی خوش و با چین گناده و با رو بوسی و دست بهم دادن از هم جدا شویم بان ملاحظه بنده سعی کردم و سعی میکنم که امروز باین اختلافات و مناقشات که صورت خوب نداشته باشد و صورت حقیقتاً برادری و همکاری و صمیمیت نداشته باشد پیش نیاید اختلاف عقیده در سیاست چیزی است که باعث تقار و دلنگی نباید باشد. ممکن است بنده در فلان قسم باینکه عقیده داشته باشم و دیگران آن عقیده را نداشته باشند باینکه وقتی هم ممکن است در ضمن حمله و دفع انسان باینکه قدری تند شود و از باینکه حدودی خارج شود ولی بالاخره آن روزی که از هم جدا میشویم

باید آنها را از دل بیرون بریزیم و همه معتقد بان باشیم که انشاء الله این مدتی را که با هم کار کرده ایم از روی نیت خیر و برای خدمت بان مملکت بوده. جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است دادگر - بنده مخالفم نایب رئیس - آقای دادگر دادگر - بطوری که آقای وزیر مالیه فرمودند امروز روز آخر با ما قبل آخر مجلس است و باید غالب کارها با نیت خیر باشد و همه واقفاً خیر است و همه موافق بودیم و خواهیم بود ولی در این قضیه بخصوص تشخیص من این است که خبر این است که مخالفت کنم و آن این است: اول باینکه قدری از دور شروع کنیم تا اینکه بنده بتوانم استدلالاً ثابت کنم. آقایان همه بوضعیت قانون استخدام آشنا هستند قوت وزیر را در اداره میدانند. قوت وزیر از روزانه مهیجی دارد اداره میشود که هیچگونه سبزه و مقابله با او نمیشود کرد. او بنام مصالح حق معاق ساختن مستخدم را دارد. از نقطه نظر مصالحی هم نمیشود این راه را بست. وزیر در وزارتخانه توانا است و اراده خودش را بر اعضاء اداره بسطوت میتواند تحمیل کند. اگر اطاعت نکرد و روز سه روز دیگر (بنده این را با آقای وزیر مالیه عرض میکنم این حرف کلی است میزنم) میگوید ترا معاق کردم این باینکه چیزی است که از این روزنه داخل می شود و اگر خداوند بما توانائی داد و ادراك وقت و فرصت کردیم باید در این باب سعی کرد و باینکه فکری کرد که اقلاً صدی سه صدی دو محکوم این قاعده و مشمول این ترتیب باشند و الا این وسیع که هست اعضاء وزارتخانه و مأمورین اداره ضعیفند در مقابل وزارتخانه مرعوبند و اراده خودشان را نمیتوانند بگویند و همیشه مستحیل اراده وزیرند این اصل در نظر من باشد با این مقدمه باینکه نفر آدم مظنون متهمی دعوت میشود محاکمه این جا اعضاء حاکمه کی ها هستند؟ اجزاء اداراتی هستند که سه رتبه چهار رتبه مافوق او هستند. با آن قوتی که عرض کردم وزیر نسبت با اعضاء اداره دارد. این مستخدم چه دارد؟ وسیله دفاع او چیست؟ باینکه

خطابه و اینهاست است در محکمه که آنها را هم کسی نمی پذیرد. بنابراین در این جا تساوای این مدعی و مدعی علیه هست یا نه؟ اگر آقای وزیر مالیه بفرمایند که در تجدید نظر باید متساویاً بهره مند شوند این نظر وقتی ممکن بود که در تمام مقدمات و مراحل تساوای در بین باشد این جا تساوای در بین نیست باینکه نفری را به محاکمه اداری جلب میکنند... باینکه چیز دیگر هم باز یاد آوری میکنم بعد عقیده ام را عرض میکنم در حین اجرای محاکمه اداری اگر دانسته شد که جرمی در قضیه است دعوی اوقیف میشود و کار احاله میشود به عدلیه. وزیر مالیه - اشتباه اینجا است باید بفرستند بفرستند دادگر - بنا بر این باینکه نفر مستخدمی که در معرض این مهاجمه واقع میشود و بعد از سالها ماه ها تبرئه میشود دو مرتبه میبایستی بیاید باینکه مستخدمی دیگر بخورد و در باینکه مرحله دیگری بیفتد. خواهش میکنم این مسئله را آقای وزیر مالیه بمن حالی کنند بفهمم. میفرمایند ممکن است این دو سه نفر اعضاء اداری در آن محاکمه اعمال نفوذ کنند و نان بهم قرض بدهند. در مرحله تجدید نظر نمیشود این فرض را کرد؟ اگر این شبهه قوی است و اگر اعضاء ادارات محکوم به نوسل و دوندگی و نان قرض دادن هستند در مرحله تجدید نظر هم همین ترتیب پیش می آید و بالاخره این باینکه تضییق زیادی است. بنده فکر دیگری هم دارم...

آقا سید یعقوب - اینها راجع بکفایت مذاکرات است؟ دادگر - این پیشنهاد نیست و بنده اینجا میتوانم هر طور عرضی بکنم و آنکه آقای نایب رئیس اینجا نشسته اند. بالاخره باینکه باینکه برای زندگانی اعضاء اداره یا غیر اداره پیش بینی کرد من دائماً در نهیدید باشم نمیشود. این زندگی نیست! بنده بکنفر ایرانی یا بکنفر مستخدم یا بکنفر عار با مسافر علی التوالی می در نهیدید باشم که اگر در این مرحله جلبم کردند کردند و الا فردا خواهند کرد پس فردا در مرحله دیگر زندگی نیست! مستخدم را همیشه در مرحله نهیدید گذاشتن این بنظر بنده

آن امید و ثباتی را که از مستخدمین منتظر هستیم فوت میکنند. بنده آقای وزیر مالیه را دعوت میکنم باینکه این قضیه چون نظری است بگذارند برای مجلس آینده. ما باینکه قدری در این قضیه فکر کنیم. بعلاوه خاطر مبارکشان را باینکه اصلی متوجه میکنیم که قضیه بفرنجی اگر میخواهد بیاید بمجلس قبلاً با هم مشورت میکنیم. این قضیه در مجمع رفقا مشاوره نشده و باز باینکه اصلی بین ما و آقای وزیر مالیه معهود بوده و آن این است که اگر چنانچه مشاوره قبلی در باینکه قضیه نمیشد بکنفر از رفقا خواهش میکرد بتأخیر بیفتد تا در خارج مشورت شود بنده هم بنام همین اصل و بنام حمایت از وضعیت مستخدمین تقاضا میکنم از خودشان که باینکه امعانی که خودشان بما مهلت داده اند بدهند که تا در خارج مشورت کنیم.

نایب رئیس - آقای عراقی

عراقی - مخالفت نماینده محترم مطابق فرمایشی که اول کردند با کفایت مذاکرات بود و با ادله که اقامه کردند راجع باصل این قانون بود.

دادگر - استفاده کردم

عراقی - و همینطوری که خودشان فرمودند استفاده کردند چون دلیلی برای عدم کفایت مذاکرات اقامه نکردند و دلیلشان راجع باصل مطلب بود از این جهت بنده نمیدانم چه بکنم اگر دفاع از قانون بخوام بکنم خارج از دفاع کفایت مذاکرات شده ام از این جهت به رأی مجلس واگذار میکنم که تکلیف را معلوم کنند وزیر مالیه - این توضیح بنده راجع باظهاراتی است که آقای دادگر کردند بطور اختصاص چون آقایان میخواهند رأی بدهند بنده مستخدمین را نهیدید میکنم متهم را نهیدید میکنم و معتقدم که متهم باینکه در نهیدید باشد مستخدم آنست که اصلاً دعوت محاکمه نشده باشد وقتی که باینکه مستخدمی دعوت بکنم که شد متهم شد نسبت بان متهم باید تمام وسائل نهیدید و سختی را فراهم کرد و الا مستخدم خوب از بین می رود باید مستخدمی که مورد نهمت واقع شد در نهمت نباشد

اینکه آقای دادگر فرمودند ما تباہی داشتیم بنده حاضر
و کاملاً با این نظر موافقم ولی امروز از نقطه نظر روز آخر
مجلس و از نقطه نظر لزوم و ضرورت و انعام حجت است که
این کار را می‌کنم. اگر آقایان میل نداشته باشند و رای
ندهند من انعام حجت خودم را کرده ام من در اینجا
در حضور نمایندگان ملت بنام حفظ منافع دولت این
عرض را کرده ام و این اصلاح را خواسته ام. اگر
مجلس این موافقت را نکند و بعد هم مفاسدی بر این
مترب شود چنانچه مترتب هست بنده وظیفه خودم را
ادا کرده ام و بر بنده ابرادی نخواهد بود. این است که
حالا از آقای دادگر تقاضا می‌کنم مساعدت کنند و در
این روز آخر از آن تباہی که بود صرف نظر بکنند و
این را هم در نظر داشته باشند که این لایحه هفت هشت
ماه است بمجلس آمده و بکمیسیون استخدام رفته و چون
کمیسیون استخدام بمجلس راپورت نداد این هم منظور مانده
بود و الا این چیز نازده نیست هشت نه ماه است که
بمجلس آمده و با اغلب رفقا هم مشورت شده.

نایب رئیس - رای میگیریم بکتابت مذاکرات
آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - اکثریت است پیشنهاد آقای عراقی

(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در تبصره بجای لفظ مدعی العموم
نمایند دولت نوشته شود.

نایب رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده پیشنهاد کردم در عوض مدعی العموم
نمایند دولت نوشته شود برای اینکه در قانون اساسی
و سایر قوانینی که وضع شده مدعی العموم عبارت از آن
کسی است که در عدلیه و پارک است از این جهت بنده
خیال کردم شاید منافات داشته باشد با او و چون نماینده
دولت دفاع میکند شاید اطلاق مدعی العموم بر او نشود.
لذا این پیشنهاد را کردم.

وزیر مالیه - در تمام محاکم و لو اداری هم باشد بنمایند

دولت اطلاق مدعی العموم میشود باین ملاحظه ضروری
ندارد که همان مدعی العموم باشد.

عراقی - استرداد میکنم.

وزیر مالیه - يك اصلاحی هم باید در اینجا بشود
نوشته شده ماده ۲۲ قانون ماده ۳۳ قانون است
اشتباه شده.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای شریعت زاده

(بشرح ذیل قرائت شد)

اصلاح تبصره

مدعی العموم از احکام محاکم اداری وقتی میتواند تقاضای
نجدید نظر نماید که حکم محکمه اداری دائر به برائت متهم
باشد.

نایب رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - تصمیم نمایندگان محترم راجع
بکتابت مذاکرات مجال نداد که بنده عقاید خودم را
که مبنی بر مخالفت با این قانون است عرض کنم. بنظر
بنده با اختیاراتی که از جهات مختلفه در حدود قانون
استخدام بدولت و وزراء داده شده است که هر وقت
احساس کنند که از دوام خدمت يك مستخدمی مضراتی
متوجه اداره میشود حق تعلیق او را در صورت مقتضیات
اداری دارند. هیچ مناسب نیست که این تضییقات نسبت
بمستخدمین دولت بعمل بیاید. بعلاوه هر کاری باید هم
وقت مستند بيك دلائلی باشد که منطقاً قابل قبول باشد.

آقای وزیر مالیه توجه فرمائید چون بنده میل دارم که
این عرایض مورد توجه حضرتعالی بشود. بنظر بنده آن
منطق و دلیلی که آقای وزیر مالیه برای اثبات لزوم وضع
این قانون فرمودند صحیح بنظر نمیآید چرا ؟ برای اینکه
گفته شد که اساس حق تجدید نظر بیشتر این وسیله را
نایب میکند که مستخدمین بهم نان قرض بدهند. اگر
این دلیل باشد و يك جهاتی مستخدمین را وادار کند
که با هم تباہی کنند در تجدید نظر هم قطعاً این نظر وارد
میشود. بنا بر این این جهت مقصود آقای وزیر مالیه را
نابین نمیکنم. بعلاوه بنظر بنده در حدود همان قانون

استخدام قضاتی که بهم دیگر نان قرض میدهند و برخلاف
قانون اشخاص مجرم را تبرئه میکنند آنها قابل تعقیب
هستند و اقتدارات اداری وزراء و مخصوصاً قانون
استخدام طوری است که این قبیل اشخاص هم قابل تعقیب
هستند پس اگر بوسیله حسن استعمال قانون و تعقیب
قانونی کلیه مستخدمین متخلف اعم از این که در محکمه
اداری کار کنند یا جای دیگر قانون استخدام روحش
اجرا شود این مشکلات پیش نمیآید بنظر بنده بیشتر
مشکلات نتیجه این است که قضاتی که مأمور رسیدگی
هستند در نحت تأثیر واقع میشوند نه فقط بواسطه عجز
و التماس مستخدمین است بلکه بواسطه نفوذ هائلی است
که اعمال میشود پس ما باید ترتیبی بدهیم که قانون
حسن استعمال شود و اشخاصی که سوء استعمال میکنند
این قانون را در هر رتبه و مقامی که باشند مورد تعقیب
بتوانند واقع شوند میخواهد قاضی محکمه اداری باشد
میخواهد وزیر یا هر که باشد فرمودند که اصولاً مقتضی
نیست که در يك محاکمه تساوی در حقوق بین طرفین
نباشد. بنده با این موافق نیستم برای اینکه در مواردیکه
استثناء يك حکم قطعی میشود این مبنی بر يك دلیلی است
که آن دلیل ترجیح دارد بان جهتی که آقای وزیر مالیه
تصور کردند مثلاً در قانون سجل احوال دعای راجع به
سجل احوال حقوقی است دلیلی ندارد که يك طرف از این
حق محروم باشد.

وزیر مالیه - طرفین است.

شریعت زاده - با طرفین پس همانطوری که در يك
موردی طرفین محروم میشوند در يك مورد دیگر هم
نظر بيك دلائلی ممکن است يك طرف محروم شود و
آن دلائل عبارت از این است که عاده در این
مملکت مأمورین اداری طرفداری از دولت میکنند و
نداد این را ثابت میکنم چه افراد ناس ما دولت طرف باشند
چه مأمورین با دولت طرف باشند این هیچ محل تردید
نیست بعلاوه چنانچه عرض کردم اختیار وزراء بموجب
قانون استخدام يك طوری تدوین شده که آنها از این

قبیل مضرات در کمال سهولت میتوانند جلو گیری کنند
فرضاً آن کسی که متخلف اداری است در محکمه اداری
اشتباهاً تبرئه شده وزیر در این مملکت بحسب مقتضیات
اداری که هیچ مکلف نیست ذکری از آن مقتضیات کند
میتواند او را منتظر خدمت کند (وزیر مالیه نتیجه
چيست ؟) اما از نقطه نظر اخلاص صد هزار تومان یا
پنجاه هزار تومان یا بیشتر اینها جرم جنائلی است
جرم جنائلی را مدعی العموم یا وزیر یا هر يك از مستخدمین
که میتوانند پیشنهاد کنند و ثابت کنند و در صورت
وجود قرائن و اماراتی که فی الجملة دولت داشته باشد
واجب است که مدعی العموم مراجعه کند بنا بر این
هیچ اشکالی از آن نقطه نظر ندارد برای اینکه مرجع
رسیدگی باختلاسات محکمه اداری نیست بان جهات
بنده تصور میکنم که اولاً فوریت در این کار بیخود شده
است ثانیاً تصویب کفایت مذاکرات حالا که این طور
شد و رفقای محترم در نظر دارند که این قانون را
تصویب کنند لا اقل قائل بيك جرح و تعد بلی شوند
یا اینکه اگر کسی متهم مجرم اداری شد اگر محکمه اداری
او را تبرئه کرد حق تجدید نظر را بدهند ولی اگر حکم
کرد که این بفلان درجه مجازات محکوم شود یا بفلان
قسمت از توبیخ و شتمات و کسر حقوق در این قسمت
این اختیار داده نشود که تقاضای تجدید نظر شود و این
هم نابغه قیده آقای وزیر مالیه با اصول عمومی هم موافق است زیرا در
دعای جنحه و جنایاتی مدعی العموم حق ندارد بواسطه کمی
مجازات تقاضای استیناف بکند و همانطور که آقا معتقد هستند
که اصول باید مراعات شود در این جا هم این اصل باید
مراعات شود و هیچ دلیلی ندارد که اگر محکمه بيك
مجازاتانی قائل شد و وزیر مالیه و مدعی العموم حق داشته
باشد تقاضای تجدید نظر و تشدید بخواد چون یکی از
اصول عمومی در این مملکت این است که در جرائم جنحه
و جنائلی مدعی العموم این حق را ندارد و اگر مدعی -
العموم تقاضای نیز با استیناف کند از نقطه نظر متخلف
محکمه در تطبیق قانون است و الا هیچ وجه حق ندارد

بگوید این جرم نقض شود و بفلان مجازات مرتکب محکوم شود. باین جهات بنده این پیشنهاد را کردم حالا مختار هستید.

وزیر مالیه - آقای شریعت زاده راجع بتخصیص مطلب فقط بموقع تبرئه جوابش را خودشان دادند اصلی را که باید قائل شد این است که مدعی العموم اگر تجدید نظر بخواهد از نقطه نظر نقض قانون است از نقطه نظر اشتباه در تطبیق قانون است نه از نقطه نظر این است که جرم کم است مثلاً این جرم را منطبق با قسمت هفتم ماده میدانند و آنها منطبق کرده اند با قسمت دوم و نقض کرده اند باین ملاحظه هیچ مخالفت با اصول نداشته و بعقیده بنده بایستی اساساً این تجدید نظر را قائل نشد یا اگر قائل شدیم باید بطور کلی برای هر موردی قائل شویم منتها البته موازین اصولی و قانونی همیشه مرعی است اگر اصل عمومی در ملک ما اجازه نمیدهد که مدعی العموم فقط بواسطه استیناف و نیز بخواهد و باید همیشه تقاضای خودش را منطبق کند بانقض قانون البته عین این اصل هم در تقاضای تجدید نظر رعایت میشود چون وقتی که ما قائل شدیم که يك محاکم اداری هستند و محاکمه میکنند البته کلیه اصول قضائیه و محاکمه را هم رعایت میکنیم و اما اینکه فرمودند اگر مسئله اختلاس باشد بعدلیه مراجعه و احاله میشود این اشتباه بزرگی است چون این اختلاس خصوصاً در امور مالی يك جرم مشهودی نیست که يك آژان یا نماینده پار که معج این آدم را بگیرد این حساب است و صندوق و قبل از اینکه بشود تشخیص داد که اختلاس موجود هست یا نه نسبت باین مسئله بایستی يك مراحل طی کرد که این مراحل را محکمه اداری طی میکند و همانجاست که کار خراب میشود محکمه اداری که این مرحله اولی را رسیدگی میکنند او باید تشخیص بدهد و احاله کند این آدم را بمحاکم عمومی اگر چنانچه بنا باشد درست رسیدگی بکنند دیگر احاله نمیکند اگر رسیدگی بحساب کرد و گفت تبرئه میکنم تقصیری وارد نیست و بنده که وزیر مالیه هستم

حق ندارم این را احاله کنم بعدلیه. بنده اینجا عذر میخواهم از تکرار مطلب. بنده تصدیق دارم که اگر يك وزیر مالیه بخواهد در محکمه اعمال نفوذ بکند میتواند (همه را نمیکویم) میتواند يك قسمتی از اعضاء را وادار کند که حتماً او را محکوم کنند ولی این کار غلط است شما نباید دعوت کنید وزیر مالیه را باینکه این اعمال نفوذ را بکند. دعوت نکردن او راهش چه چیز است؟ این است که ناهین کنید خاطر او و اداره را که وسائل درست شود آنوقت او اعمال نفوذ نمیکند. اینکه آقای شریعت زاده فرمودند اگر يك قاضی آمد در محکمه اداری و در آن محکمه اداری رعایت کرد وزیر مالیه میتواند آن متهم را منتظر خدمت کند بسیار خوب این مسلم است و زردبندی نیست اما چه نتیجه حاصل میشود؟ يك کسی اگر ما قائل باشیم که رفته اختلاس کرده مبلغی پول مردم و بیت المال را دزدیده تبرئه هم شده منتظر خدمتش کنیم يك پولی هم ماه بماه بهش بعنوان انتظار خدمت بدیم دستش را بگذارند توی جیبش و راه برود و آن پولها را خرج کنند؟! این چه نتیجه و تأثیری از نقطه نظر اساس و اصول دارد هیچ میفرمایند قاضی که این کار را کرده وزیر مالیه میتواند منتظر خدمت با مجازات کند این را عرض کردم قضیه اعمال نفوذ است که بنده قائل نیستم. يك چیز دیگری را هم آقای دادگر و هم آقای شریعت زاده فرمودند میفرمایند اگر محکمه اولی فرض کنیم که تعمد کرد محکمه ثانی هم ممکن است این کار را بکند اینجا اولاً اگر بنده خواستم مطلب را روشن کنیم اغراق نباید گرفت ای بسا موارد که از نقطه نظر اشتباه و سهو تجدید نظر باشد همیشه این نیست که محکمه که تشکیل شد از روی اصل نایب قرض دادن این کار را بکند این هم ممکن است باشد اما ممکن هم هست اشتباه کرده باشند اگر اشتباه کرده باشند با تجدید نظر ناهین میشود اما اگر آمدیم در سر آن قسمت اخیر که اشتباه نبوده تعمد بوده آنوقت آقایان میفرمایند چه تأثیر دارد؟

خیلی برای اینکه دو نفر قاضی از خارج میآید ضمیمه میشود و جلب توجه میکند دو نفر قاضی از اشخاصی انتخاب میکنند که حرف آنها يك وزنی داشته باشد و اطمینان بصحت عمل آنها طوری باشد که هیچ شایبه و ریبه در بین نیاید این تشکیل جدید يك ناهین بیشتری تولید می کند بنده از آقای شریعت زاده نمنا میکنم مخصوصاً چون این مطلب مطرح شده و مذاکره شده مساعدت بفرمایند که این نظر پیش برود و الا بنده میترسم که يك راه خون نباشد که ما باز کرده ایم برای منم و برای محاکم

نایب رئیس - رأی گرفته میشود آقایانیکه این پیشنهاد آقای شریعت زاده را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای فهیمی

(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که جمله ذیل باخر ماده اضافه شود.

در این صورت دو عضو دیگر باسه نفر اعضاء هیئت حاکمه سابق برای تجدید نظر معین شده و حکم این هیئت حتمی الاجراست

نایب رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - بنده پیشنهاد کردم دو نفر باسه نفر اعضاء سابق تعیین شوند و تجدید نظر کنند چون میگوئید هیئت حاکمه اولیه ممکن است ملاحظه کند چنانچه در مقدمه لایحه نوشته شده وزارتخانه یا اداره مربوطه ادله قویه و مدارك مثبتة بجرم و تقصیر مستخدمی داشته مدعی العموم محکمه هم اقامه دعوی کرده و بادل قویه دلائل جرم را محرز نموده لیکن محکمه حکم به تبرئه مستخدم مزبور مینماید. این هیئت اگر واقعاً اینطور حکم بدهند اصلاً قابل قضاوت نیستند و يك اعضائی هستند که خود اداره برای رسیدگی معین مینمایند و اگر اینطور باشد باید فوراً آقای وزیر مالیه این هیئت را بمحکمه جنائی

دعوت کند و اگر آنقدر اعمال نظریات شخصی کنند آنها خودشان اول مقصود مگر اینکه بگوئیم خیر نظری است و نظر شان این بوده است که این شخص تبرئه شود حالا دولت با اینکه اعضاء هیئت حاکمه را خودش معین کرده است تجدید نظر را لازم میدانند برای اینکه تا اندازه تساوی رعایت شده باشد لازم نیست مثل تجدید نظری که مستخدم تقاضا مینماید سه نفر جدید را انتخاب کنند که با دو نفر از اعضاء سابق محکمه تشکیل بدهند و تجدید نظر کنند این پنج نفر محکمه را تشکیل دهند که رعایت حال طرفین بشود

وزیر مالیه - بنده تصور میکنم که نماینده محترم دقت فرمودند که اینجا نقض غرض است برای اینکه چه لزومی دارد که وقت را تلف کنند سه نفر قاضی محکمه و دو نفر جدید باز اکثریت با آن سه نفر است مجدداً رأی میدهند. عین قانون خودش ترتیب محکمه را معین کرده میگوید در اینصورت با رعایت مفاد ماده ۳۲ سه عضو دیگر با دو نفر از اعضاء هیئت حاکمه سابق برای تجدید نظر معین شده حکم این هیئت حتمی الاجرا خواهد بود. این شکلی که آقا پیشنهاد فرموده اند بکلی مطلب را نقض میکنند بنده تقاضا میکنم که پیشنهادشان را استرداد کنند.

فهیمی - استرداد میکنم.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای شریعت زاده

(باین مضمون خوانده شد)

اصلاح تبصره

تبصره - مدعی العموم فقط در مورد صدور حکم از محکمه اداری دائر ببراءت متهم و همچنین در موقع اشتباه محکمه در تطبیق قانون میتواند تقاضای تجدید نظر نماید در موقع وجود قرائن داله باختلاس محکمه اداری ملزم است بدون اظهار عقیده نسبت بانهام مزبور قرار ارجاع امر را بعدلیه صادر نماید

نایب رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - عرض کنم که از توضیحات آقای

وزیر مالیه معلوم میشود که دو نقطه مخالفت در پیشنهاد سابق بنده تصور کردند یکی راجع بمورد اشتباه محکمه در تطبیق قانون و یکی راجع بمورد وجود ادله و قرائن دائر باختلاس و بنده چون میخواهم نظر ایشان را رعایت کنم این پیشنهاد را دادم و این پیشنهاد حاکی است که مدعی العموم در دو مورد حق تجدید نظر دارد یکی در مورد برائت و یکی در موردی که قانون مورد نقض باشد در مورد اختلاس صریح است باینکه با فرض وجود قرائن داله محکمه اداری بدون اینکه بخواهد نسبت بان قرائن اظهار عقیده کند باید قرار ارجاع بعدایه را صادر نماید البته در عدایه محض وجود قرائن ضعفی راجع بموضوعی بواسطه ترتیبات تشکیلاتی که هست مطلب زود کشف میشود. ممکن نیست يك مختلسی قرائن در اختلاس او موجود باشد و عدایه نتواند کشف کند. باین جهت بنده این مطلب را مراعات کردم و امید وارم که موافقت فرمایند وزیر مالیه - اینجا در پیشنهاد آقای شریعت زاده بر خوردن باسل مقصود را مشکل کرده اند در قسمت اختلاس میفرمایند که محکمه چه کار باید بکند. يك عده که معین شده اند برای قضاوت در محکمه اداری و مختلس را اینجا فرستادند آیا آنها بایستی بدون هیچگونه رسیدگی و بدون هیچ استنباطی عین آن دوسیه را بفرستند بجا که عدلیه اینطور نیست اگر اینطور میبود دیگر محکمه لازم نبود خود اداره تفتیش این کار را شخصاً میکرد شما اهل اصول و اهل اصلاح هستید بمجرد اینکه يك محکمه تشکیل شد قاضی چه میکند؟ بنده این ماده را میخواهم آفادقت بفرمایند ماده ۴۰ هر گاه در ضمن رسیدگی بتقصیرات اداری یک نفر از مستخدمین مظنون کشف شود که مستخدم مزبور مرتکب جنحه یا جنایتی نیز گردیده است موقه از خدمت منفصل و بجا که عمومی احاله شده پس این مجلس محاکمه اداری که همه جا قانون اسمش را میگذارد مجلس تحقیق برای این است که آن مرحله استنطاقی اولی را هم نا اندازه خود محکمه تشخیص بدهد راپرت اداره تفتیش که بمنزله ادعا نامه

است این کافی از استنطاق نیست کار استنطاق را نمیکند استنطاق را محکمه اداری میکند همین ملاحظه اسمش گذاشته شده است مجلس تحقیق و محاکمه پس نمی توانیم قائل شویم باینکه بمجرد اینکه راپرت رسید دوسیه را بفرستند بعدایه بنده خیلی موافقم. دیگر محکمه نمیخواهد خود ما میفرستیم بعدایه لکن متأسفانه اینطور نیست و بایستی در محکمه تحقیق شود استنطاق شود. رسیدگی شود و اگر مظنون یا کشف شد احاله شود ولی اگر پس از تحقیق و محاکمه گفت مظنون نیست چه کنیم؟ چنانچه گفته است. حالا در این قسمت که آقا میخواهند صریح کنند که در مورد تبرئه با تطبیق با قانون بنده آرا حرفی ندارم این کلیت دارد. ولی در هر موقعی هم که تشخیص بدهد فلان مستخدم مختلس بوده و مطابق ماده ۴۰ محکمه رفتار نکرده و تبرئه کرده است این هم یکی از موارد است و بنده گمان میکنم اگر آقا موافقت فرمایند و همینطور مطلب بگذرد و بیچنانچه نشود بهتر است و از نقطه نظر عمل هم سهلتر میشود.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود آقایان موافقین با این پیشنهاد قیام فرمایند
(عده قلبی قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب نشد. رأی گرفته میشود باصل تبصره باقیام و قعود آقایان موافقین قیام فرمایند
(اکثر نمایندگان برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد.

مدرس - لایحه اغنام و احشام در دستور گذاشته شود.

جمعی از نمایندگان - صحیح است
نایب رئیس - مخافی نیست
(گفته شد خیر)

نایب رئیس - آقای باسائی هم در همین زمینه پیشنهادی کرده اند
(سه فقره پیشنهاد مضمون ذیل قرائت شد)
بنده پیشنهاد میکنم طرح قانونی راجع بالغاء مالیات

اغنام و احشام در درجه اول جزء دستور شود.
باسائی - بنده پیشنهاد میکنم طرح قانونی راجع بالغای مالیات اغنام و احشام که با مضای جمعی از آقایان تقدیم شده جزء دستور شود.

بنده پیشنهاد میکنم طرح قانونی راجع به الغاء مالیات اغنام و احشام که با مضای جمعی از آقایان رسیده مطرح شود.
(طرح مزبور شرح ذیل قرائت شد)
مقام منبع ریاست عالییه مجلس شورای ملی:
نظر باینکه رعایت حال زارعین از حیث مالیات مواشی اغنام و احشام لازم است و نظر باینکه پرداخت این مالیات فوق العاده بر آنها وساکتین قراء و شواری و تصویب لایحه اصلاح قانون میزنی هم که رفع اشکال را میکند بین آقایان نمایندگان مورد اختلاف نظر شده و نا اختلاف مزبور رفع شود ممکن است دوره تقنینیه منقضی گردد لذا ماده واحده ذیل را بعنوان طرح قانونی باقید در فوریت پیشنهاد و تصویب آرا در خواست میکنم.

ماده واحده - مجلس شورای ملی مالیات اغنام و احشام مصرحه در ماده ۷ قانون مالیات املاک اربابی مصوبه ۲۰ بی ماه ۱۳۰۴ را الغاء مینماید و مالیات مزبور فقط از ایلانی گرفته میشود که هنوز نخت قاپو نشده بیلاق و قشلاق مینمایند

جمعی از نمایندگان - مخالفی نیست.
نایب رئیس - تقاضای دو فوریت شده است بدو در فوریت اول باید رأی گرفته شود. مخالفی نیست.
(گفتند خیر)
نایب رئیس - رأی میکنیم بفوریت اول. آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند.
(جمعی قیام نمودند)
نایب رئیس - تصویب شد. مذاکره در فوریت ثانی است.
بعضی از نمایندگان - مخالفی ندارد.
نایب رئیس - رأی گرفته میشود بفوریت ثانی. آقایانیکه

تصویب میکنند قیام فرمایند.
(اغلب قیام نمودند)
نایب رئیس - تصویب شد. آقای روحی

روحی - بنده در اصل قضیه مخالفی ندارم ولی چون آقای وزیر مالیه شریف دارند خواستم پرسیم آیا الغاء این مالیات نسبت به جمع و خرج مملکت تفاوتی پیدا میکند یا نه
بعضی از نمایندگان - چیز قابلی نیست
روحی - عرض کنم ممکن است همه شما موافق باشید ولی ممکن است بنده هم دلایل مخالفت خودم را عرض کنم شاید آقایان متقاعد شوند. این جار و جنجال در پایان مجلس خوش آیند نیست. این طرز وکالت نیست
(همهمه نمائندگان - صدای زنك نایب رئیس)
روحی - (خطاب به آقای عدل) آقا صبر کن این چه وضعی است! به بین من چه میکنم! چرا گوش نمیدهی؟! بگذارید مخالف هم عقیده خودش را بگوید. اگر يك قانونی مخالف ندارد شما باید مخالف راپرت بتراشید

(همهمه شدید. نمایندگان - صدای زنك)
روحی - من میخواهم پرسیم این کار تفاوتش در بودجه مملکتی چقدر است. شما بگویید تفاوت ندارد
(همهمه نمایندگان) شما می خواهید فلج کنید کار دولت را
(همهمه نمایندگان - صدای زنك)
روحی - خوبست آقای وزیر مالیه توضیح بدهند که چقدر کسر میشود بعد رأی بدهید.
وزیر مالیه - اولاً باقای روحی باید عرض کنم که شرط مرد رندی این است که انسان در مقابل مخالفین باین زیادی که واقع میشود سکوت کند راجع به مطلبی که نماینده محترم تذکر دادند شده مجبورم طوری جواب بدم که نقض غرض حرف خودم نشده باشد. زیرا اگر بگویم الغاء این مالیات تفاوتی نسبت به جمع مملکت نمیکند

خلاف واقع است. بنده چنین چیزی نمی توانم بگویم ولی البته آقایان از راههای دیگری مساعدت و جبران خواهند کرد. عقیده دولت بر این بود که این مالیات وقتی الغاء شود که مالیات بر عایدات و لواج دیگر که از جمله لایحه انحصار بود و تصویب شد برقرار و تصویب شده باشد. این دو تا مطلب را دولت توأم میدانست ولی حالا که آقایان این یکی را جلو انداخته اند بنده مخالفت نمیکنم و موافق هستم ولی البته کسر این محل از يك مالیات دیگری جبران میشود. تا جمع و خرج معادله کنند. آقایان باید بدانند که الغاء این مالیات در حدود شصت هفتصد هزار تومان ضرر میزند ولی چون از طریق دیگر جبران خواهد شد. باین ملاحظه بنده مخالفت نمیکنم.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

نایب رئیس - پیشنهاد آقای مدرس

(شرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بعنوان تبصره درم اوشته شود

املاکی که میزی شده با میشود و از رودخانه قبلا حقا به داشته فقط مالیات میزی از آن اخذ میشود و بعنوان حقا به مالیاتی اخذ نخواهد شد

مدرس - خواهش میکنم آقایان قدری التفات بفرمایند آقای وزیر مالیه هم التفات بفرمایند اولاً این را عرض کنم که اگر صد هزار برابر مالیات فعلی بر اغنام واحشام مالیات به بندند دیناری به بنده مالیات تعلق نمیگیرد. فقط امسال بنده از باب اتفاق مالیات بده شده ام چون خوراک من غالباً دوغ و ماست است و برای اینکه دوغ و ماست طهران هم لباس نچمد پوشیده بنده مجبور شدم امسال دو تا ماده کاو بخرم و از این جهت مالیات بده شدم.

احتشام زاده - یکی که معاف است

مدرس - از یکی دیگر عرض این است که دیناری به بنده تعلق نمیگیرد و مربوط بمن نیست ولی يك قانون میزی از مجلس گذشت. اینکه آقا فرمودند در مسئله

و مالیات میزی را از هر دو قسمت مطالبه میکنند. بنده حالا این تبصره را که خودتان هم در کمیسیون مالیه توضیحات دادید پیشنهاد کردم. این مالیاتی که از پارسال تا بحال از مردم و از دهات و اطراف مطالبه می کنند اسباب زحمت شده. ما حرفی نداریم که مالیات بگیرند ولی میگوییم وقتی که آمدند و بذر کاری را نسبت بهر ملك ملاحظه کردند و زمین را میزی کردند البته مالیات خودشان را بگیرند ولی بعنوان حق آبه چیزی نگیرند غرض این است در نا مالیات مطالبه نکنند زیرا همان زمین سابقاً از رودخانه حقا به داشته و الا لازم میاید که از يك زمین دوتا مالیات بگیرند یکی بعنوان بذر و یکی بعنوان حقا به. بلی اگر زمینی حقا به نداشت و از جائی آب خریداری کرد باید پول آبش را بدهد. اما اگر کسی از رودخانه مثلاً مثل رودخانه سفید رود چارود. کرج حقا به نداشت و از قدیم میبرده چون این حقا به او مثل قنات ملك او محسوب میشود و شما هم از ملك و بذر کاری این يك مالیاتی میگیرید دیگر نباید از این حقا به هم يك مالیاتی بگیرید و مطالبه کنید. این پیشنهاد محتاج به توضیح زیادی هم نیست حالا اگر آقایان جواب مرا با فلسفه بدهند قانع میشوم و اگر هم می خواهید ببخودی از يك جائی دوتا مالیات بگیرید آنهم يك امر عاقلانه است. در کمیسیون هم مذاکره شد. حقا به از رودخانه مثل قنات ملك است همینطور که مثلاً من در ملكم قنات دارم حقا به هم دارم حالا آمده اند و در موقع میزی دو مالیات وضع کرده اند و این خلاف انصاف و عدالت است.

وزیر مالیه - در موضوع این ماده واحده همه ماها موافق کردیم که باین ترتیب بگذرد و میخواستیم اشکالی تولید نکنند. این تبصره آقای مدرس از نقطه نظر اصول ساده بنظر می آید ولی يك اختلافاتی هست که این اختلافات کار را مشکل میکنند و حالا میشود حل کرد. مسئله حقا به داشتن و نداشتن بعضی مسئله آب فروشی کردن دولت تمام این مراتب همانطور که فرمودید در کمیسیون

مالیه مذاکره و قضیه مطرح شد ولی متأسفانه زمینه موافقی حاصل نشد. حالا هم عقیده بنده این است که آقا قضیه را مسکوت بگذارید و پیشنهادتان را پس بگیرید زیرا بدون مطالعه بنده نمی توانم با این پیشنهاد موافقت کنم. بهتر این است که این ماده واحده را همینطور که هست بحال خودش باقی بگذارید و چیز دیگری در او وارد نکنید تا این باین شکلی که هست بگذرد بعد بنده چون در اصل مطلب موافقم و بانظر به آقا مخالفتی ندارم در اطراف قضیه فکر میکنم و بعد راه حلی برایش پیدا می کنم.

مدرس - بسیار خوب. بنده هم موافقت می کنم که حالا باشد

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که مطلقاً مالیات اغنام واحشام چه از ابلات و چه از غیر ابلات ملغی شود.

نایب رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عقیده ام این است که از اغنام واحشام نیابتی مالیات گرفته شود. زیرا تمام مردمی که این مالیات را میدهند دچار زحمت خواهند شد و همه روزه گرفتار اشکالی خواهند شد باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم حالا اجازه میدهید قبول شود اجازه هم نمیدهید پس میگیرم.

بعضی از نمایندگان - پس گرفتند

پیشنهاد آقای عدل

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم: ابلات و عشایری که در دهات ساکن و مشغول رعیتی و زراعت میشوند از ادای مالیات ابل و سراع و مواشی معاف خواهند بود

نایب رئیس - آقای عدل

عدل - همانطور که آقای وزیر مالیه فرمودند يك مسأله در کمیسیون مذاکره شد و خودشان هم قبول کردند و فرمودند برای نجات قاپو کردن ابلات يك زمینه هستی تهیه شده

(همه بین نمایندگان)

بعضی از نمایندگان - (خطاب آقای عدل) پس بگیری؟

(صدای زنک نایب رئیس)

نایب رئیس - آقایان اگر نخواهند این ترتیب را پیش بگیرند بنده مجبورم جلسه را تعطیل کنم عدل - چنانچه عرض کردم این مسئله در کمیسیون قوانین مالیه مذاکره شده و قرار شد برای تشویق ابلاتی که می آیند و نخت قاپو میشوند از نایب مالیات مرع و مواشی معاف باشند گرچه خود این ماده هم ناطق این معنی است ولی برای اینکه نا کیدی شده باشد و ابلاط تفهمنند که اگر از حالت ابلاتی بیرون بیایند و نخت قاپو شوند معاف خواهند بود از این جهت بنده این تبصره پیشنهادی را تقدیم کردم استدعا دارم آقای وزیر مالیه قبول بفرمایند و اگر هم قبول نفرمایند توضیح بدهند بنده پس میگیرم .

وزیر مالیه - بنده گمان میکنم این پیشنهاد مورد ندارد و وقت را تلف میکنند برای اینکه در ماده نوشته (از ابلاتی که نخت قاپو نشده اند) مقصود همان نظریه ایشان است یعنی ابلاتی که می آیند و نخت قاپو میشوند در این صورت این تبصره موردی ندارد عدل - نظریه بنده تا این شد پس میگیرم .

پیشنهاد آقای باسائی

بنده پیشنهاد میکنم در آخر ماده واحده اضافه شود (و اخذ بقایای مالیات مرع و مواشی موقوف خواهد بود)

نایب رئیس - آقای باسائی

باسائی - خواهش میکنم آقای وزیر مالیه توجه و موافقت بفرمایند . حالا که مجلس بمقتضای عدل این قانون مالیات اغنام و احشام را ملغی میکنند يك کاری نکنید که فردا مالیه بیاید و بعنوان وصول بقایا مردم را گرفتار و دچار کند مثل قانون ممیزی . خوبست با این پیشنهاد بنده موافقت کنند که مردم از این حیث هم در زحمت نباشند .

وزیر مالیه - بنده موافقت میکنم ولی بيك شرط و آن این است که آقایان موافقت بفرمایند که در ماده نوشته شود (از تاریخ تصویب) که اگر ما بيك پول هائی از اول فروردین ۳۰۷ گرفته ایم مجبور نباشیم حالا پس بدهیم .

نایب رئیس - چند فقره پیشنهاد رسیده قرائت می شود .

پیشنهاد آقای اعتبار

پیشنهاد میکنم تاریخ الغای مالیات احشام و اغنام از اول سال ۱۳۰۷ منظور شود

نایب رئیس - آقای فرشی و آقای امامی و آقای ارباب کیخسرو و معتضد استرآبادی هم در این زمینه پیشنهادی دادند آقای اعتبار

اعتبار - بنده مسترد میدارم .

نایب رئیس - آقای استرآبادی

معتضد استرآبادی - بنده هم مسترد میدارم . از تاریخ تصویب باشد ضرری ندارد

نایب رئیس - ماده واحده با اصلاحی که شد قرائت میشود بعد رأی میگیرم

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - مالیات اغنام و احشام مصرحه در ماده هفت قانون مالیات املاک اربابی مصوبه بیستم دی ماه ۱۳۰۴ الغاء و مالیات مزبور فقط از ابلاتی گرفته میشود که هنوز نخت قاپو نشده ببلایق و قشلاق میبایند و اخذ مالیات مرع و مواشی نیز از تاریخ تصویب این قانون موقوف خواهد بود .

وزیر مالیه - تاریخ تصویب این قانون را قبل از الغاء باید گذاشت در اول ماده در آنجائی که مینویسد : مالیات اغنام و احشام الغاء و باید نوشت (از تاریخ تصویب این قانون الغاء زیرا اگر از اول ۱۳۰۷ بنویسیم آنوقت لازم میآید که هر چه ما در این دو سه ماهه گرفته ایم پس بدهیم و البته رسیدگی بدفانر و محاسبات و غیره اسباب اشکال است و نمیشود .

نایب رئیس - آقای ارباب هم پیشنهاد خود را مسترد فرمودند .

ارباب کیخسرو - چون بنده مسترد نداشته بودم و از بنده هم سؤال نفرموده بودند از این جهت مختصری عرض کردم و الان بنده هم مسترد میدارم

نایب رئیس - آقای امامی چطور؟

امامی - بنده هم پس گرفتم

يك نفر از نمایندگان - همه پس گرفتند .

نایب رئیس - رأی گرفته میشود با اوراق آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد

(در این موقع اخذ و شماره آراء بعمل آمده هفتاد و نه ورقه سفید نداد شد)

نایب رئیس - عده حضار هشتاد و پنج با هفتاد و نه رأی تصویب شد .

اسامی رأی دهندگان - آقایان : حاج میرزا مرئضی -

زعیم - جمشیدی - مرئضی قلیخان بیات - شیروانی - آقا سید یعقوب - بامداد - امام جمعه اهر - آیت الله

زاده اصفهانی - عباس میرزا - اسفندیاری - آقا سید حسین آقایان - ذوالقدر - میرزا عبدالحسین - آقا سید کاظم زردی

ملك آرائی - جهانشاهی - دکتر رفیع امین - فومنی - مولوی - معظمی - آیت الله زاده خراسانی - باسائی -

روحی - پور تیمور - نوبخت - صالحی لرستانی - حیدری بی سلیمان - شریعت زاده - جلالی - نگهبان - کازرونی

فرمند - معتمدالتولیه - نفه لاسلامی - بهار - مدرس رفیع - دهستانی - خواجوی - حاج علی اکبر امین -

نظام مافی - اعتبار - سهراب خان ساکینیان - مفتی - فرشی - ثابت - افشار - دیوان بیکی - فهیمی - ملك

مدنی - دولتشاهی - فرمند - وزیری - بالیزی - دکتر سنک عمادی - دادگر - معتضد استرآبادی - عصر انقلاب - عدل

فیروز آبادی - دکتر لقمان - حشمتی - افخمی - خطیبی کی استوان - ارباب کیخسرو - امامی - حقنویس -

امیر اسدالله خان عامری - احتشام زاده - جوانشیر - شیخ الاسلام ملا بری - محمود رضا - دشتی - عراقی

نایب رئیس - آقای اعتبار راجع بدستور پیشنهادی کرده اند .

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم خبر کمیسیون بودجه نمره ۴۹ راجع بقیمت علبق وزارت پست و تلگراف در درجه اول جزو دستور شود .

وزیر مالیه - چون بواسطه این مسئله دچار زحمت شده ایم نمنا میکنم آقایان موافقت بفرمایند که لازم است

نایب رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - عرض می کنم تصویب این لایحه يك كمکی است که حقیقتاً نسبت به طبقات ضعیف یعنی اشخاصی که از

بابت قیمت علبق و عمل بندی از دولت طلب دارند و هر روزه هم مطالبه میکنند نمیشود این را استدعا دارم

آقایان کمک بفرمایند که این مسئله تمام شود چند دقیقه هم بیشتر کار ندارد .

نایب رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض میکنم وقت تنگ است و ما در مجلس آمده ایم که برای معلمین يك کاری بکنیم بعقیده

بنده مدتی است وزارت معارف از لحاظ معلمین دچار اشکال شده برای اینکه عده اعظم معلمین گرفتار شده اند

و هی بما مراجعه می کنند خوب است اول مال آنها را پیش بیندازیم بعد هم البته اگر مجال باشد مال پست

و تلگراف هم تصویب میشود اشکالی ندارد نایب رئیس - رأی گرفته میشود .

بعضی از نمایندگان - عده کافی نیست .

فیروز آبادی - اجازه میفرمائید

دشتی - بنده مخالف خودمرا پس میگیرم نایب رئیس - ماده واحده قرائت میشود .

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است علاوه بر مبلغ پنجاه و پنج هزار و هفتصد و پنجاه تومان اعتباری که در بودجه ۱۳۰۶ پست و تلگراف قیمت علبق اداره

حمل و نقل آن وزارتخانه منظور گردیده معادل مبلغ

هیجده هزار و هشتصد و بیست و سه تومان از صرفه
جوئی اعتبارات بودجه ۱۳۰۶ وزارت پست و تلگراف
پرداخت نماید.

نایب رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده در اصل لایحه مخالفی ندارم. فقط يك
نقطه نظری دارم که دیروز با آقای وزیر پست و تلگراف
هم مذاکره کردم و حالا هم عرض میکنم که باید تکلیف
این کار معلوم شود.

دو سال است پنج نفر مستخدم در بوشهر از برای پست
استخدام کرده اند و حقوق آنها را هم گویا در بودجه
های ۳۰۵ و ۳۰۶ منظور کرده اند ولی تا بحال بطور
استاز خدمت میکنند و در اسفند ۳۰۶ بودجه تصویب
شده ولی باین مستخدمین چیزی نداده اند بنده خواستم
بفهمم که وزارت پست و تلگراف این دو سه هزار تومان
حقوق این ها را در بودجه منظور کرده و باین ها نداده
یا منظور نکرده در هر حال این خلاف انصاف است که
باین ها چیزی داده نشود از این جهت بنده از آقای وزیر
مالیه تقاضا دارم تکلیف این ها را معین فرمایند و از این
هیجده هزار تومان دو سه هزار تومان باین ها بدهند که
لا اقل چیزی عایدشان شده باشد.

وزیر مالیه - اگر چه اصولاً وزارت مالیه هیچوقت
موافق نیست با اینکه وزارت خانها يك اشخاصی را قبل
از تصویب بودجه بیآورند و يك تعهدات مالی نسبت بآنها
بکنند قبل از اینکه بوزارت مالیه مراجعه نمایند و ما همیشه
این اعتراض را نسبت بوزارت خانها کرده ایم. و دلایلش
هم همین است که این ترتیب ها پیش میآید. این تقصیر
مستخدم بیچاره هم نیست. تقصیر آنهاست که اینها
را میآورند و بدون تصویب اعتبار بکار وامیدارند ما در
ضمن اینکه این نظر را داریم برای اینکه ضمناً از
اعتراضات هم جلوگیری شده باشد پس از آنکه آقای دشتی
با آقای وزیر پست و تلگراف مذاکره کردند و امروز
هم تذکر دادند بنده با ایشان قول میدهم که از يك
محل هائی از خود پست و تلگراف بلکه بتوانم اگر تمام

حقوق این مدت هم نشود اقلانصف حقوقشان را باین ها بدهیم.
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
نایب رئیس - مذاکرات کافی شده رأی گرفته میشود
به ماده واحده با اوراق. آقایانیکه موافقت ورقه سفید
خواهند داد.

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده نتیجه بترتیب ذیل
حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۵۲ ورقه کبود علامت
رد ۱
نایب رئیس - عده حاضر ۷۸ با کثرت ۵۳ رای
تصویب شد.

اسامی موافقین

آقایان: خواجوی - عدل - شیروانی - احتشامزاده - دادگر
دشتی - محمود رضا - زوار - دکتر سنک - جوانشیر - فرمند
خطیبی - جلائی - آقا سید یعقوب - حاج میرزا مرتضی
ملك مدنی - عمادی - جمشیدی - نگهبان - عباس میرزا
افخمی - مرتضی قلیخان بیات - اسفندیاری - شریعت
زاده - باستانی - آقا سید حسین آقاییان - نوبخت -
آقا سید کاظم زیدی - پور تیمور - صالحی لرستانی -
سهراب خان ساکینیان - ثقة الاسلامی - آیت الله زاده
خراسانی - بنی سلیمان - مفتی - مولوی - دکتر رفیع امین
افشار - جهانشاهی - ارباب کبخیسرور - حقنویس -
ذوالقدر - بالیزی - دکتر لقمان - محقق - فهیمی -
فرهمند - دولتشاهی - وزیری - عراقی - حیدری -
اعتبار.

مخالف آقای آقا شیخ محمد علی ثابت

معاون وزارت معارف - لایحه ایست برای پرداخت
حقوق معلمین با قید دو فوریت تقدیم میکنم. يك لایحه
دیگری هم هست راجع بخیرید کتاب برای کتابخانه
وزیر مالیه - حقوق معلمین را جلو بیندازید
نایب رئیس - ماده واحده راجع بحقوق معلمین قرائت
میشود.

(باین مضمون خوانده شد)

ماده واحده - مفاد تبصره سوم ماده واحده قانون
بودجه ۱۳۰۶ شامل حل کسانی که فقط بشغل معلمی
اشتغال دارند و لو اینکه مستخدم رسمی دولت هم محسوب
شوند نخواهد بود مقررات این ماده از اول فروردین
۱۳۰۷ موقع اجرا گذاشته شود.

نایب رئیس - مذاکره در فوریت است مخالفی ندارد؟
(گفتند خیر)

نایب رئیس - رأی میکنیم بفوریت آقایانیکه موافقت
قیام فرمایند

(جمعی برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد. در اصل موضوع مخالفی
است ؟

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید.

آقا سید یعقوب - بنده با اصل موضوع مخالف نیستم
ولی برای توضیح مسئله عرض میکنم. مطلب این
است که مواجب با شاخصی باید داده شود که در ادارات
مشغول خدمت هستند و مطابق قانون استخدام آنها باید
حقوق بگیرند. ولی این قسمتی که این جا نوشته شده
معلمی که مستخدم رسمی است یعنی دو حقوق باید بگیرد
معنای این چیست ؟ یا اینکه حقوقی که میگیرد حق
تعلیم است ؟ و مطابق رتبه او است ؟ اگر مقصود همان
حقوق رتبه است که بموجب قانون استخدام باو داده
میشود بنده موافقم و اگر چیز دیگری است که بنده
نمیدانم خوب است توضیح در این باب داده شود که
مطلب معلوم شود

معاون وزارت معارف - مقصود همان است که
فرمودید فقط حق تعلیم را میگیرد

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

نایب رئیس - رأی گرفته میشود با اوراق آقایانیکه
موافقت قیام فرمایند

بعضی از نمایندگان - با قیام و قعود باید رأی گرفت
نایب رئیس - مربوط بخارج است

بکنفر از نمایندگان - لایحه خرج نیست. تقصیر
قانون است.
وزیر مالیه - قانون است. با قیام و قعود باید رأی
گرفته شود.

نایب رئیس - در صورتی که لایحه خرج نیست باید
بدو فوریت رأی گرفته شود

بعضی از نمایندگان - صحیح است

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بفوریت قسم دوم
آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند

(عده زیادی برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد

وزیر مالیه - اجازه میفرمائید. یکی از لوابچی که
بنده تقدیم کرده بودم راجع به محاسبه پست و تلگراف
بود و هیچ اهمیتی ندارد ولی از حیث موضوع خیلی
اهمیت دارد. وقتی هم لازم ندارد. از آقایان خواهش
میکم این را هم رای بدهند.

مدرس - ختم جلسه. باشد برای دوره دیگر

وزیر داخله - لایحه ایست راجع باصلاح بودجه ۳۰۶
وزارت داخله با قید دو فوریت تقدیم میکنم

بعضی از نمایندگان ختم جلسه

نایب رئیس - چون برای جلسه فردا پیشنهادی نرسیده
با اجازه آقایان فردا جلسه خصوصی تشکیل میدهم که
تکلیف معلوم شود

آقا سید یعقوب - بنده پیشنهاد داده ام.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای وزیر داخله که بقید دو
فوریت تقدیم شده قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه
میدهد که سیصد تومان کسر حقوق بازده ماهه ایات
آذربایجان و یکصد و شصت و چهار تومان حقوق معارف
آنجا را که در متن بودجه ۱۳۰۶ وزارت داخله منظور
بوده است از اول فروردین ۱۳۰۶ بپردازد

ماده دوم - مجلس شورای ملی تصویب میکند که

بعضی از نمایندگان - با قیام و قعود باید رأی گرفت
نایب رئیس - مربوط بخارج است

بعضی از نمایندگان - با قیام و قعود باید رأی گرفت
نایب رئیس - مربوط بخارج است

مبلغ یکصد و چهل و دو هزار و چهار صد و هفتاد و دو قران اعتبار صد دو سال ۱۳۰۶ نظمیهای ولایات را که سهواً از قلم افتاده است وزارت مالیه در وجه وزارت داخله بپردازد.

نایب رئیس - مذاکره در فوریت است. راجع به فوریت کسی مخالف نیست. آقای اعتبار

اعتبار - این لایحه طبع و توزیع شده دیگر فوریت معنی ندارد همان خبر را مطرح بکنید. يك شورى است نایب رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض میکنم که در این لایحه يك اختلاف نظری حاصل شده بود و اختلاف از این جا ناشی شده بود که آیا بکمیسیون بودجه جدید باید رجوع شود یا بکمیسیون بودجه قدیم. و بالاخره وجه حلی که در این جا پیدا شد همین بود که آقای وزیر داخله لایحه را مستقلاً بقید دو فوریت تقدیم کردند که از اختلافات خلاص شوند پس همانطور که فرمودید خوبست مطرح بفرمائید.

نایب رئیس - این لایحه نمره ندارد آقای دشتی دشتی - اصلاً بنده هیچ دلیل نمی بینم که این لایحه با قید دو فوریت مطرح شود. این يك لایحه خرجی است در صورتیکه يك لوايح خبلی مهم تر دیگری ما داریم. لایحه راجع بخريد کتاب بمراتب مهم تر از حقوق ابالت آذربایجان است. بالاخره معنی ندارد این لایحه را ما مطرح بکنیم

وزیر داخله - چطور لازم نیست ما میخواهیم يك اصلاحی کرده باشیم و يك کاری از پیش ببریم

نایب رئیس - چنانچه عرض کردم اولاً این لایحه نمره ندارد ثانیاً امضای رئیس الوزراء ندارد

آقا سید بعقوب - چیز غریبی است. بزور که نمیشود لایحه را مطرح کرد حکایت عجیبی است

وزیر مالیه - پس آن لایحه وزارت معارف راجع بخريد کتاب را مطرح بکنید.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ چهار هزار و پانصد تومان اصل و حق الحفظه عوائد سابقه مدرسه علوم سیاسی را که در تحت نظر وزارت امور خارجه به بانک شاهنشاهی و عثمانی سپرده شده برای تهیه کتب به وزارت معارف بپردازند

نایب رئیس - آقای رفیع

رفیع - عرض میکنم آقایان تقریباً ختم جلسه را عموماً موافقت و يك تشریفاتی هم امروز ما داشتیم که متأسفانه آقایان نمائند که ما آن تشریفات را بجا آوریم حالا آقایان موافقت جلسه را ختم کنیم و امروز عصر با فردا صبح جلسه شود و آن تشریفات لازمه بجا آورده شود و آن مذاکراتی که لازم است بشود و همانطور که آقای وزیر مالیه فرمودند بالاخره همه آقایان باید تشریف بیاورند و ما از هم وداع کنیم و مجلس با تشریفات و خوشی باید خانه بپذیرد و نسبت بداره کردن مجلس هم همانطور که از سابق معمول بوده آقایان مباشرت باید مجلس را اداره کنند و ترتیبات حقوق اجزاء و اعضاء مجلس را بدهند و نسبت بداره تقنینیه هم آقای رئیس بهمان ترتیباتی که سابق معمول بوده حالا هم باید معمول و مجری باشد تا مجلس هفتم افتتاح شود پس اگر آقایان صلاح میدانند فردا ساعت هشت جلسه شود و این مذاکرات و تشریفات بعمل آید

نایب رئیس - دو فقره پیشنهاد رسیده یکی از آقای روحی و دیگری از آقای آقا سید بعقوب. برای تشکیل جلسه فردا چون فعلاً عده کافی نیست نمی توان رأی گرفت به عقبه بنده

اگر آقایان موافقت بفرمایند فردا در جلسه خصوصاً ترتیب این کار را بدهیم بهتر است

بعضی از نمایندگان - صحیح است.

(مجلس بکساعت و ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

قانون

اجازه استخدام هشت نفر معلم از مملکت فرانسه برای مدت سه سال

مصوب ۲۱ اسفند ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده واحده - وزارت معارف مجاز است علاوه بر هفت نفر معلمی که بر طبق قانون مصوب ۱۳ خرداد

۱۳۰۷ استخدام میشوند هشت نفر معلم دیگر در حدود شرایط ذیل از مملکت فرانسه استخدام کنند

۱ - مدت استخدام معلمین مذکور از اول شهریور ۱۳۰۷ برای مدت سه سال خواهد بود و از روز

ورود بایران مستحق اخذ حقوق خواهند بود

ب - مبلغ بیست و دو هزار تومان از محل اعتبارات وزارت معارف و اوقاف بر مبلغ بیست و شش

هزار تومان مصوب ۱۳ خرداد ۱۳۰۷ برای تأمین حقوق معلمین مذکور اضافه میشود

ج - در موقع عزیمت بایران در حدود دو هزار و چهار صد تومان خرج سفر از محل صرفه چوایی

اعتباریکه برای استخدام معلمین خارجی در بودجه ۱۳۰۷ وزارت معارف منظور گردیده است تأدیبه خواهد شد

د - هنگام مراجعت چنانچه کمترت معلمین سابق الذکر تجدید نکرد در حدود مبلغ دو هزار و یکصد تومان خرج

مماوردت بآنها پرداخت میشود

ه - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مزبور را بر طبق قانون ۲۳ آذر ۱۳۰۱

تعمین و قرارداد مشارالیه را امضاء نماید

تبصره - ۱ - تخصص معلمین مزبور را دولت فرانسه تصدیق خواهد نمود

تبصره - ۲ - وزارت معارف مکلف است که کلیه دروس معلمین اروپا را ترجمه و چاپ نماید

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه ۲۱ اسفند یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب

مجلس شورای ملی رسید

بجای رئیس مجلس شورای ملی - طباطبائی دیبا - خلیل فهمی

قانون

تفسیر تبصره سوم قانون بودجه ۱۳۰۶ راجع بحقوق معلمین

مصوب ۲۱ اسفند ماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده - مفاد تبصره سوم ماده واحده قانون بودجه ۱۳۰۶ شامل حال کسانی که فقط بشغل معلمی

اشتغال دارند و او اینکه مستخدم رسمی دولت هم محسوب بشوند نخواهند بود مقررات ابانده از اول فروردین ۳۰۷ موقع اجرا گذاشته خواهد شد

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و یکم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب

بجای رئیس مجلس شورای ملی

مجلس شورای ملی رسید

طباطبائی دیبا - فهمی

قانون

الغای مالیات اغنام و احشام

مصوب ۲۱ مرداد ماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی مالیات اغنام و احشام مصرحه در ماده هفتم قانون مالیات املاک اربابی مصوبه ۲۰ دیماه ۱۳۰۴ را از تاریخ تصویب اینقانون الغاء مینماید و مالیات مزبور فقط از اربابانی گرفته میشود که هنوز نخته قاپو شده بیلاق و قشلاق مینمایند و اخذ بقابای مالیات مراعی و مواشی نیز موقوف خواهد بود این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیست و یکم مرداد ماه یکم هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

بجای رئیس مجلس شورای ملی

طباطبائی دبیر - فهیمی

قانون

تبصره الحاقی بماده ۳۳ قانون استخدام کشوری

مصوب ۲۱ مردادماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده - تبصره ماده ۳۳ قانون استخدام کشوری : مدعی العموم محکمه اداری از کلیه احکام صادره محاکم اداری در ظرف دو هفته از تاریخ ابلاغ حق تقاضای تجدید نظر دارد .

تبصره فوق در جلسه بیست و یکم مرداد ماه یکم هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و ضمیمه ماده ۳۳ قانون استخدام کشوری میشود .

بجای رئیس مجلس شورای ملی : طباطبائی دبیر - فهیمی

قانون

اجازه پرداخت بقیه قیمت علیق اداره حمل و نقل بابت بودجه ۱۳۰۶ وزارت پست و تلگراف

مصوب ۲۱ مرداد ماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است علاوه بر مبالغ پنجاه و پنج هزار و هفتصد و پنجاه تومان اعتباریکه در بودجه ۱۳۰۶ وزارت پست و تلگراف قیمت علیق اداره حمل و نقل آوزرانخانه منظور گردیده معادل مبلغ هیجده هزار و هشتصد و بیست و سه تومان از صرفه جوئی اعتبارات بودجه ۱۳۰۶ وزارت پست و تلگراف پرداخت نماید .

اینقانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و یکم مرداد ماه یکم هزار و سیصد و هفت شمسی

بتصویب مجلس شورای ملی رسید

بجای رئیس مجلس شورای ملی - طباطبائی دبیر - فهیمی